

Ειδική έκθεση

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην υπηρεσία των επιχειρήσεων

Παρά τις δράσεις της Επιτροπής, η διαθεσιμότητα ηλεκτρονικών υπηρεσιών παραμένει ανομοιογενής στα κράτη μέλη της ΕΕ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-XI
Εισαγωγή	01-13
Η σημασία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ΕΕ	01-06
Ρόλοι και αρμοδιότητες	07-11
Χρηματοδότηση της υλοποίησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης	12-13
Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου	14-19
Παρατηρήσεις	20-85
Με την πάροδο του χρόνου, ο σχεδιασμός των δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης βελτιώθηκε	20-31
Οι δράσεις που περιλαμβάνονταν στο σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 δεν ανταποκρίθηκαν στο όραμα που παρουσιάστηκε	23-27
Η πολιτική που προτείνει η Επιτροπή για την περίοδο μετά το 2020 αποκαθιστά τις αδυναμίες, η έγκρισή της ωστόσο εκκρεμεί ακόμη	28-31
Ελλειπείς οι ρυθμίσεις παρακολούθησης για το σχέδιο δράσης 2016-2020	32-48
Το σχέδιο δράσης δεν υποβλήθηκε σε ολοκληρωμένη αξιολόγηση	34-45
Η πολιτική που προτείνει η Επιτροπή για την περίοδο μετά το 2020 προβλέπει σύστημα παρακολούθησης	46-48
Η Επιτροπή εφάρμοσε το σχέδιο δράσης, αλλά οι δράσεις καθυστέρησαν στο επίπεδο των κρατών μελών	49-69
Η Επιτροπή υλοποίησε τις δράσεις που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης	52-59
Καθυστερήση στην υλοποίηση ορισμένων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών στα κράτη μέλη	60-69
Η Επιτροπή ενθάρρυνε την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, αλλά υστέρησε στην προώθηση νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών	70-85
Η Επιτροπή δημιούργησε πληθώρα ευκαιριών συνεργασίας και ανταλλαγής ορθών πρακτικών	72-76

Η Επιτροπή δεν προώθησε κατά τρόπο ολοκληρωμένο και συντονισμένο τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες 77-85

Συμπεράσματα και συστάσεις 86-97

Παραρτήματα

Παράρτημα I – Εξελίξεις στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ΕΕ από το 2006

Παράρτημα II – Σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση — κατάλογος δράσεων

Παράρτημα III –Κατάλογος των χρηματοδοτηθέντων από την ΕΕ έργων που ελέγχθηκαν

Παράρτημα IV – Υλοποίηση των δράσεων που κάλυψε ο έλεγχος

Αρκτικόλεξα και συντομογραφίες

Γλωσσάριο

Απαντήσεις της Επιτροπής

Χρονογραμμή

Κλιμάκιο ελέγχου

Σύνοψη

I Η ΕΕ προωθεί την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ήδη από τη δεκαετία του 1990. Ο όρος «ηλεκτρονική διακυβέρνηση» αναφέρεται στη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών για την παροχή στους πολίτες αποτελεσματικότερων και αποδοτικότερων δημόσιων υπηρεσιών. Αποσκοπεί στη μείωση της διοικητικής επιβάρυνσης για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, μειώνοντας τον χρόνο, την ταλαιπωρία και το κόστος που συνεπάγονται οι συναλλαγές τους με τις δημόσιες αρχές, και τονώνοντας έτσι την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη.

II Το 2016, η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση για την περίοδο 2016-2020, το οποίο προοριζόταν να λειτουργήσει καταλυτικά για τον συντονισμό των προσπαθειών εκσυγχρονισμού του δημόσιου τομέα και των πόρων στο πεδίο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Περιλάμβανε 25 δράσεις προς υλοποίηση από την Επιτροπή. Αν και δεν διέθετε ειδικό προϋπολογισμό, υποστηριζόταν μέσω σειράς προγραμμάτων και συνοδευτικών μέτρων που είχαν στη διάθεσή τους τα κράτη μέλη.

III Η απόφασή μας να διενεργήσουμε τον εν προκειμένω έλεγχο βασίστηκε, αφενός, στην αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών υπηρεσιών, την οποία εξάλλου κατέδειξε η πανδημία COVID-19, και, αφετέρου, στο ύψος της χρηματοδότησης που διατίθεται για την ψηφιοποίηση εν γένει. Επιδίωξή μας είναι να ενημερώσουμε τους υπευθύνους χάραξης πολιτικής σχετικά με ζητήματα που επηρεάζουν τον σχεδιασμό και την υλοποίηση των μέτρων της ΕΕ για την προαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

IV Αξιολογήσαμε την αποτελεσματικότητα των δράσεων της Επιτροπής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Στο πλαίσιο αυτό, εξετάσαμε τον συνολικό σχεδιασμό των δράσεων, καθώς και τις ρυθμίσεις που προβλέφθηκαν για την παρακολούθηση και την υλοποίησή τους. Επικεντρώσαμε την αξιολόγησή μας όσον αφορά την υλοποίηση σε δράσεις που αφορούσαν τις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση του ρυθμιστικού κατακερματισμού και των κανονιστικών φραγμών και, ως εκ τούτου, παρέχει στις επιχειρήσεις τη δυνατότητα να αυξάνουν την κλίμακα των δραστηριοτήτων τους και να δραστηριοποιούνται εκτός των εθνικών συνόρων.

V Καταλήξαμε στο συμπέρασμα ότι οι δράσεις της Επιτροπής υπήρξαν εν μέρει μόνον αποτελεσματικές όσον αφορά, αφενός, την υλοποίηση και, αφετέρου, την υιοθέτηση από τα κράτη μέλη λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Η Επιτροπή

ολοκλήρωσε την υλοποίηση των δράσεων του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 που κάλυψε ο έλεγχός μας. Ωστόσο, λόγω καθυστερήσεων στην υλοποίηση στο επίπεδο των κρατών μελών, δεν είναι όλες οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν σε αυτό το πλαίσιο διαθέσιμες σε ολόκληρη την ΕΕ.

VI Μολονότι το σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 ανταποκρινόταν στις ανάγκες που είχαν προσδιοριστεί στο πλαίσιο διαβουλεύσεων και αξιολογήσεων, δεν περιλάμβανε παρά μόνο δράσεις προς υλοποίηση από την ίδια την Επιτροπή. Το γεγονός αυτό δυσχέρανε την υλοποίηση του οράματος που περιγράφεται στο σχέδιο δράσης, για μια ΕΕ με ανοικτές, αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς δημόσιες διοικήσεις και αρχές έως το 2020.

VII Επιπλέον, η Επιτροπή δεν παρακολούθησε διεξοδικά την εφαρμογή του σχεδίου δράσης στο σύνολό του. Οι υφιστάμενοι δείκτες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας) δεν συνδέονταν άμεσα με καμία από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης και, ως εκ τούτου, δεν ήταν κατάλληλοι για τη μέτρηση του συνολικού αντικτύπου του. Σημειώνουμε ότι, στην πρότασή της του 2021 για το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», η Επιτροπή εισήγαγε ένα πλαίσιο συνεργασίας που καθιστά δυνατή την παρακολούθηση της προόδου των κρατών μελών προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ.

VIII Η Επιτροπή υποστήριξε τα κράτη μέλη για την υλοποίηση λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μέσω έργων που χρηματοδοτήθηκαν με ενωσιακούς πόρους και με την παροχή τεχνικής υποστήριξης. Επιπλέον, υποστήριξε ενεργά τη συνεργασία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών ποικιλοτρόπως, μεταξύ άλλων με την επιστράτευση ομάδων εμπειρογνομόνων και τη δημιουργία πλατφορμών. Τα κράτη μέλη στα οποία πραγματοποιήσαμε επίσκεψη αξιολόγησαν θετικά αυτή τη στήριξη.

IX Δεν υπήρχε γενική στρατηγική για την προώθηση μεταξύ των βασικών χρηστών των διαθέσιμων σε επίπεδο ΕΕ λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Οι ενέργειες της Επιτροπής για την προώθηση τέτοιων λύσεων ήταν περιορισμένες, ενώ δεν διέθετε συνολική εικόνα των σχετικών δράσεων των κρατών μελών. Ένας καλύτερος συντονισμός των προσπαθειών ενδέχεται να είχε οδηγήσει σε καλύτερα αποτελέσματα.

X Η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον βαθμό εξοικείωσης των επιχειρήσεων με τις διαθέσιμες υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και γενικότερα δεν ανέλυσε τις ανάγκες στον τομέα αυτό, μολονότι μια τέτοια ανάλυση συνιστά καίριο βήμα για την

αξιοποίηση των εν λόγω υπηρεσιών. Μόνες εξαιρέσεις ήταν μια μελέτη και ένα πρόγραμμα ενημέρωσης και εξοικείωσης απευθυνόμενο σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις στον τομέα της αγοράς υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και εμπιστοσύνης.

XI Συνιστούμε στην Επιτροπή τα εξής:

- να ενισχύσει το πλαίσιο υλοποίησης προκειμένου να παροτρύνει τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν την παροχή του συνόλου των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης·
- να αναπτύξει ολοκληρωμένη στρατηγική για την αποτελεσματική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Εισαγωγή

Η σημασία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ΕΕ

01 Ο όρος «ηλεκτρονική διακυβέρνηση» αναφέρεται στη χρήση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την παροχή στους πολίτες αποτελεσματικότερων και αποδοτικότερων δημόσιων υπηρεσιών. Η αύξηση της αποτελεσματικότητας και της αποδοτικότητας επιτυγχάνεται χάρη στη μείωση i) του κόστους και του χρόνου συναλλαγής¹, ii) των στεγανών πληροφόρησης στη δημόσια διοίκηση και iii) της διοικητικής επιβάρυνσης πολιτών και επιχειρήσεων, επιταχύνοντας τις συναλλαγές τους με τις δημόσιες αρχές και περιορίζοντας την ταλαιπωρία και το κόστος που αυτές συνεπάγονται. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα την τόνωση της ανταγωνιστικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης².

02 Οι πρώτες πρωτοβουλίες στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης αναλήφθηκαν σε ευρωπαϊκό επίπεδο τη δεκαετία του 1990. Έκτοτε:

- η Επιτροπή δημοσιεύει ανά τακτά χρονικά διαστήματα ανακοινώσεις και σχέδια δράσης³, ενώ έχει θεσπίσει προγράμματα χρηματοδότησης αφιερωμένα στον σκοπό αυτό, ιδίως για την προώθηση της χρήσης των ΤΠΕ για την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών (με άλλα λόγια, για τη διασφάλιση της διαλειτουργικότητας των διαφόρων υπηρεσιών)
- σε επίπεδο κρατών μελών, η σημασία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης έχει τονιστεί σε διάφορες υπουργικές δηλώσεις⁴. Σε αυτές γινόταν επίσης αναφορά σε πολυάριθμες δράσεις για τις οποίες δεσμεύονταν τα κράτη μέλη, ενώ οι υπουργοί καλούσαν επίσης την Επιτροπή να αναλάβει σειρά δράσεων μέσω σχεδίων δράσης και της πρότειναν να αναπτύξει μηχανισμό κοινής

¹ [United Nations E-government Knowledgebase](#).

² Λεπτομερής ανάλυση της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, [e-Government: Using technology to improve public services and democratic participation](#), Σεπτέμβριος 2015, σ. 1.

³ [Σχέδιο δράσης eEurope 2002 για την περίοδο 2001-2002](#), [Σχέδιο δράσης eEurope 2005 για την περίοδο 2003-2005](#), [Σχέδιο δράσης i2010 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση για την περίοδο 2006-2010](#) και [Σχέδιο δράσης για την περίοδο 2011-2015](#).

⁴ Πρόσφατα παραδείγματα: Η υπουργική δήλωση του Τάλιν για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, του 2017, και η διακήρυξη του Βερολίνου για την ψηφιακή κοινωνία και την ψηφιακή διακυβέρνηση με βάση τις αξίες, του 2000.

διακυβέρνησης των σχεδίων δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (για πλήρη επισκόπηση των εξελίξεων στην ΕΕ από το 2006, βλέπε [παράρτημα I](#)).

03 Το 2016, στο πλαίσιο της [στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης](#), η Επιτροπή ενέκρινε το [σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση](#) για την περίοδο 2016-2020. Σε αυτό, προσδιόρισε 25 δράσεις, πέντε από τις οποίες προστέθηκαν μετά την ενδιάμεση επανεξέταση της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά τον Μάιο του 2017. Οι δράσεις αυτές ήταν ποικίλου χαρακτήρα. Ορισμένες αφορούσαν ειδικά τις επιχειρήσεις (π.χ. «Παρουσίαση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης» ή «Δρομολόγηση πιλοτικής εφαρμογής της αρχής “μόνον άπαξ” για τις επιχειρήσεις»). Άλλες πάλι αφορούσαν το σύνολο των πολιτών (π.χ. «Διερεύνηση της δυνατότητας εφαρμογής της αρχής “μόνον άπαξ” για τους πολίτες σε διασυνοριακό πλαίσιο» ή «Επιβολή της ενωσιακής νομοθεσίας για τα αγροδιατροφικά προϊόντα στις επιγραμμικές πωλήσεις και την ενημέρωση των καταναλωτών»). Ο πλήρης κατάλογος των δράσεων παρατίθεται στο [παράρτημα II](#).

04 Για την περίοδο μετά το 2020, αυτό το σχέδιο δράσης δεν το διαδέχθηκε νέο. Αντ’ αυτού, ακολούθησαν διάφορες άλλες πρωτοβουλίες, οι σημαντικότερες από τις οποίες είναι οι εξής:

- το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη»⁵, το οποίο εγκρίθηκε από τους νομοθέτες με προβλεπόμενο συνολικό προϋπολογισμό ύψους 7,5 δισεκατομμυρίων ευρώ (σε τρέχουσες τιμές)· στον πυρήνα του βρίσκεται η υιοθέτηση της ψηφιακής τεχνολογίας από τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και τις δημόσιες διοικήσεις και η χρηματοδότηση έργων σε πέντε τομείς (υπερυπολογιστική, τεχνητή νοημοσύνη, κυβερνοασφάλεια, προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες και διασφάλιση της ευρείας χρήσης των ψηφιακών τεχνολογιών σε όλες τις διαστάσεις της οικονομίας και της κοινωνίας)·
- η ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «[Ψηφιακή πυξίδα 2030](#): η ευρωπαϊκή οδός για την ψηφιακή δεκαετία»· σε συνέχεια αυτής, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «[Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία](#)»· και στα δύο έγγραφα καθορίζονται οι συγκεκριμένοι ψηφιακοί στόχοι, τους οποίους η ΕΕ στο σύνολό της αναμένεται να επιτύχει έως το τέλος της δεκαετίας· οι στόχοι για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών περιλαμβάνουν τη

⁵ Κανονισμός 2021/694 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» και την κατάργηση της απόφασης 2015/2240.

διαδικτυακή παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών, την πρόσβαση σε ιατρικά αρχεία και τη χρήση λύσης ψηφιακής ταυτοποίησης (ID).

05 Στοιχεία του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης⁶ έδειξαν ότι οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης έχουν μεγαλύτερη σημασία για τις επιχειρήσεις από ό,τι για τους ιδιώτες. Η ανάπτυξη των επιχειρήσεων ανακόπτεται λόγω του κατακερματισμού των κανονιστικών ρυθμίσεων και της ύπαρξης φραγμών που δυσχεραίνουν την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων τους σε μεγαλύτερη κλίμακα και τη δραστηριοποίησή τους εκτός των συνόρων της χώρας τους, εντός της ενιαίας αγοράς της ΕΕ⁷.

06 Ο αντίκτυπος της πανδημίας COVID-19 στην παγκόσμια οικονομία και στη ζωή των πολιτών ανέδειξε τη σημασία των ψηφιακών υπηρεσιών σε όλους τους τομείς της ευρωπαϊκής οικονομίας αλλά και της κοινωνίας. Οι επιχειρήσεις και οι δημόσιες υπηρεσίες συνέχισαν να λειτουργούν χάρη στις νέες τεχνολογίες, οι οποίες διασφάλισαν και την απρόσκοπτη συνέχιση των εμπορικών συναλλαγών σε ολόκληρη την ΕΕ. Συνέβαλαν επίσης στη διατήρηση των δεσμών μεταξύ των πολιτών και κατέστησαν δυνατή την εξ αποστάσεως εργασία και τη συνέχιση της εκπαίδευσης των νέων.

Ρόλοι και αρμοδιότητες

07 Όπως τόνισαν οι αρμόδιοι υπουργοί στη δήλωσή τους του 2017, ο ψηφιακός μετασχηματισμός της δημόσιας διοίκησης αποτελεί συλλογική προσπάθεια τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, λαμβανομένης υπόψη της κατανομής των σχετικών αρμοδιοτήτων⁸. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, την ευθύνη για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο φέρουν πρωτίστως τα κράτη μέλη. Ωστόσο, η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τον χειρισμό των διασυνοριακών και διακρατικών ζητημάτων που ανακύπτουν, με στόχο ιδίως την αποφυγή αλληπάλληλων ηλεκτρονικών φραγμών που ενδέχεται να εμποδίζουν, αφενός, τις δημόσιες διοικήσεις να συνδέονται μεταξύ τους, και, αφετέρου, τους πολίτες και τις

⁶ ΟΟΣΑ (2015), «[Use of e-government services by individuals and businesses](#)», Government at a Glance 2015, OECD Publishing, Paris.

⁷ «Στρατηγική για την ψηφιακή ενιαία αγορά της Ευρώπης», [COM\(2015\) 192 final](#).

⁸ Υπουργική δήλωση του Τάλιν για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση του 2017.

επιχειρήσεις να βρίσκουν και να χρησιμοποιούν τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που είναι διαθέσιμες σε χώρες εκτός της δικής τους⁹.

08 Ως εκ τούτου, η πρόοδος στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ΕΕ δεν εξαρτάται μόνο από την Επιτροπή, αλλά και από την πολιτική βούληση και φιλοδοξία στο επίπεδο των κρατών μελών. Όπως επισήμανε η Επιτροπή το 2000 στην έκθεσή της επί της προόδου στον τομέα της ψηφιακής δημόσιας διοίκησης και της διαλειτουργικότητας (State-of-play report on digital public administration and interoperability), εάν οι κυβερνήσεις δεν αναγάγουν σταθερά την ηλεκτρονική διακυβέρνηση σε βασική προτεραιότητα της πολιτικής ατζέντας, οι προσπάθειες θα είναι αδιέξοδες και μη βιώσιμες.

09 Σε επίπεδο ΕΕ, αρμόδια για τον συντονισμό του τομέα πολιτικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι η Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών της Επιτροπής (ΓΔ CONNECT). Καθώς ο χαρακτήρας των 25 δράσεων που κάλυψε το σχέδιο δράσης 2016-2020 ποίκιλλε σημαντικά, στην υλοποίησή του ενεπλάκησαν 11 γενικές διευθύνσεις, καθεμία από τις οποίες ήταν υπεύθυνη για μία ή περισσότερες δράσεις (βλέπε [παράρτημα II](#)).

10 Ομοίως, στο επίπεδο των κρατών μελών, αρμόδιες για την υλοποίηση των επιμέρους λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι διάφορες δημόσιες αρχές. Μάλιστα, αυτές δεν περιορίζονται σε υπουργεία ή οργανισμούς της κεντρικής κυβέρνησης, αλλά περιλαμβάνουν και περιφερειακές ή τοπικές αρχές, όπως οι δήμοι ή οι αρχές περιφερειακής αυτοδιοίκησης.

11 Για τον συντονισμό του εγχειρήματος, συγκροτήθηκε «διοικητικό συμβούλιο του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση», απαρτιζόμενο από εκπροσώπους των κρατών μελών, αρμόδιων για τις εθνικές στρατηγικές στον τομέα αυτό, υπό την προεδρία της Επιτροπής.

Χρηματοδότηση της υλοποίησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

12 Το σχέδιο δράσης 2016-2020 δεν διέθετε ειδικό προϋπολογισμό. Ωστόσο, οι δράσεις που σχετίζονται με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση χρηματοδοτούνται από διάφορες πηγές σε επίπεδο ΕΕ. Στον [πίνακα 1](#) παρουσιάζονται λεπτομερώς οι κύριες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης (για την περίοδο 2014-2020), καθώς και οι

⁹ Introduction to the National Interoperability Framework Observatory.

εκτιμήσεις μας σχετικά με τα κονδύλια του προϋπολογισμού για έργα και δράσεις στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Πίνακας 1 – Εκτιμώμενα κονδύλια για δράσεις ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε διάφορα προγράμματα κατά την περίοδο 2014-2020

	Πρόγραμμα	Ποσό (σε εκατ. ευρώ)
Κεντρική διαχείριση από την Επιτροπή	Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) - Telecom Χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, την ανάπτυξη και την υλοποίηση <u>υποδομών δεδομένων και ψηφιακών υπηρεσιών σε επίπεδο ΕΕ</u> για τη στήριξη της εφαρμογής τους σε βασικούς τομείς δημόσιου συμφέροντος, όπως η διαδικτυακή πύλη της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης ή το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων.	704
	Ορίζων 2020 Χρηματοδοτεί, μεταξύ άλλων, <u>καινοτόμους</u> λύσεις για τις δημόσιες διοικήσεις και για τη δημιουργία ενός σύγχρονου δημόσιου τομέα που βασίζεται στις ΤΠΕ.	192
	Λύσεις διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (ISA²) Χρηματοδοτεί λύσεις διαλειτουργικότητας, συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών λύσεων για <u>διαλειτουργικές</u> διασυννοριακές και διατομεακές δημόσιες υπηρεσίες, καθώς και για την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και την προώθηση λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.	131
	Πρόγραμμα Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων Χρηματοδοτεί έργα τεχνικής βοήθειας που βοηθούν τα κράτη μέλη να προωθήσουν την ανάπτυξη που ενισχύει τις θεσμικές, διαρθρωτικές και διοικητικές <u>μεταρρυθμίσεις</u> , συμπεριλαμβανομένης της μεγαλύτερης ψηφιοποίησης.	61
Επιμερισμένη διαχείριση (Επιτροπή και κράτη μέλη)	Ταμεία για την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής (Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία) Μπορούν να συγχρηματοδοτούν έργα για την ψηφιοποίηση του δημόσιου τομέα (σε εθνικό και τοπικό επίπεδο), καθώς και των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, και για την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων.	3 940
		5 028

Σημ.: Οι εκτιμήσεις βασίζονται στο ποσό που διατέθηκε για τις υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών (για τον ΜΣΕ), στις πληροφορίες που παρέσχε η Επιτροπή (για το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» και το πρόγραμμα στήριξης διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων) και στα ποσά που διατέθηκαν για «υπηρεσίες και εφαρμογές ηλεκτρονικής διακυβέρνησης» (στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων).

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει πληροφοριών που παρέσχε η Επιτροπή.

13 Κατά την περίοδο 2021-2027, για τη στήριξη εν γένει της ψηφιοποίησης και ειδικότερα των δράσεων στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης θα είναι διαθέσιμες διάφορες πηγές ενωσιακής χρηματοδότησης. Για ορισμένες από αυτές, δεν έχουν ακόμη προσδιοριστεί τα σχετικά κονδύλια:

- ο τόσο ο μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) όσο και τα ταμεία για την εφαρμογή της πολιτικής συνοχής θα συνεχίσουν να είναι διαθέσιμα·
- ο στο πλαίσιο ενός σκέλους του νέου προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» (βλέπε σημείο **04**), σχεδιάζεται στήριξη (με προϋπολογισμό 1,1 δισεκατομμυρίου ευρώ), μεταξύ άλλων, για την προώθηση της διαλειτουργικότητας και για την παροχή στις δημόσιες διοικήσεις της δυνατότητας να αναπτύξουν και να αποκτήσουν πρόσβαση σε ψηφιακές τεχνολογίες αιχμής·
- ο στο πλαίσιο του **Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας**, που εγκρίθηκε το 2021, τα κράτη μέλη οφείλουν να διαθέσουν τουλάχιστον το 20 % του συνολικού προϋπολογισμού των εθνικών σχεδίων ανάκαμψης και ανθεκτικότητας για μέτρα που συμβάλλουν στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων. Τον Ιούλιο του 2022, είχαν εγκριθεί 25 τέτοια σχέδια και οι συνολικές δαπάνες που σχετίζονται με τους ψηφιακούς στόχους ανέρχονταν σε 127 δισεκατομμύρια ευρώ, ποσό που αντιστοιχεί στο 26 % του συνολικού προϋπολογισμού. Περισσότερο από το ένα τρίτο (36 %, 46 δισεκατομμύρια ευρώ) διατίθεται για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών.

Εμβέλεια και τρόπος προσέγγισης του ελέγχου

14 Δεδομένης της σημασίας της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τους δημόσιους φορείς, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες, επιδίωξή μας ήταν να ενημερώσουμε τους υπευθύνους για τη χάραξη πολιτικής σχετικά με τον σχεδιασμό των ενωσιακών μέτρων για την προώθηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και να επισημάνουμε τους παράγοντες που εμποδίζουν την επιτυχή εφαρμογή τους.

15 Η απόφασή μας να διενεργήσουμε τον συγκεκριμένο έλεγχο σχετικά με το σχέδιο δράσης 2016-2020 υπαγορεύθηκε από την αυξανόμενη σημασία των ψηφιακών υπηρεσιών, η οποία επιβεβαιώθηκε κατά την πανδημία COVID-19, και το σημαντικό ύψος της χρηματοδότησης που διατίθεται γενικώς για την ψηφιοποίηση (βλέπε σημεία **12-13**). Επιπλέον, δεν έχουμε ελέγξει καμία από τις προηγούμενες πρωτοβουλίες της Επιτροπής στον ψηφιακό τομέα από το 2001 (βλέπε σημείο **02** και **παράρτημα I**), με την εξαίρεση των δράσεων της ΕΕ στον τομέα ειδικά της διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης¹⁰.

16 Το κεντρικό ερώτημα του ελέγχου αφορούσε την αποτελεσματικότητα των δράσεων της Επιτροπής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση. Προκειμένου να δώσουμε απάντηση στο ερώτημα αυτό, εξετάσαμε τα εξής:

- α) αν ο σχεδιασμό των δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης της Επιτροπής ήταν κατάλληλος·
- β) αν η Επιτροπή παρακολούθησε επαρκώς την εφαρμογή του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020·
- γ) αν οι δράσεις ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που αφορούσαν τις επιχειρήσεις πέτυχαν τον σκοπό τους· και
- δ) αν η Επιτροπή ενθάρρυνε με τις κατάλληλες ενέργειες την ανταλλαγή ορθών πρακτικών και προώθησε τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν.

¹⁰ Στην ειδική έκθεση 07/2019, με τίτλο «Δράσεις της ΕΕ στον τομέα της διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης: αρκετά φιλόδοξες, αλλά απαιτείται η βελτίωση της διαχείρισης», εξετάσαμε την εφαρμογή μιας οδηγίας που καλύπτει έναν πολύ συγκεκριμένο τομέα, αυτόν της διασυννοριακής υγειονομικής περίθαλψης.

17 Ο έλεγχος κάλυψε την περίοδο του σχεδιασμού και της εφαρμογής του σχεδίου δράσης 2016-2020. Κατά περίπτωση, εξετάσαμε επίσης τον σχεδιασμό των δράσεων για την περίοδο μετά το 2020 (βλέπε σημείο **04**), προκειμένου να εξακριβώσουμε αν αντιμετωπίστηκαν οι αδυναμίες και αν λήφθηκαν υπόψη τα διδάγματα που αντλήθηκαν από το σχέδιο δράσης 2016-2020.

18 Για τους λόγους που αναφέρονται στο σημείο **05** και προκειμένου να απαντήσουμε στα επιμέρους ερωτήματα γ) και δ) (βλέπε σημείο **16**), επικεντρώσαμε τον έλεγχό μας σε έξι από τις 25 δράσεις του σχεδίου δράσης 2016-2020, οι οποίες συνδέονταν άμεσα με τις επιχειρήσεις (βλέπε **πίνακα 2**).

Πίνακας 2 – Δράσεις που κάλυψε ο έλεγχος και οι οποίες αφορούσαν τις επιχειρήσεις

Αριθ.	Δράση	Νομική βάση ήδη σε ισχύ κατά την έγκριση του σχεδίου δράσης
2	Επιτάχυνση της υιοθέτησης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, επαλήθευσης ταυτότητας και εμπιστοσύνης (υπηρεσίες eIDAS), συμπεριλαμβανομένων της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής υπογραφής	Κανονισμός 910/2014
7	Υποβολή πρότασης για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής πύλης (δηλαδή ενιαίου σημείου πρόσβασης σε πληροφορίες, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης στο διαδίκτυο)	
9	Δημιουργία, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, της υποχρεωτικής διασύνδεσης όλων των μητρώων επιχειρήσεων των κρατών μελών	Οδηγία 2012/17
10	Περαιτέρω προώθηση της ηλεκτρονικής διασύνδεσης των μητρώων αφερευγυότητας	Κανονισμός 2015/848
11	Παρουσίαση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης	
13	Δρομολόγηση πιλοτικής εφαρμογής της αρχής «μόνον άπαξ» για τις επιχειρήσεις	

Πηγή: ΕΕΣ.

19 Εξετάσαμε στοιχεία που συγκεντρώσαμε από διάφορες πηγές:

- ο εξέταση των σχετικών εγγράφων της Επιτροπής, ερωτηματολόγια που συμπλήρωσαν υπάλληλοι της και συνομιλίες με υπαλλήλους της·
- ο ανάλυση των σχετικών εγγράφων για δείγμα τεσσάρων κρατών μελών (Δανία, Γερμανία, Πολωνία και Ρουμανία), καθώς και των ερωτηματολογίων που συμπληρώθηκαν και των συνομιλιών με υπαλλήλους των αρμόδιων δημόσιων υπηρεσιών στις εν λόγω χώρες· τα συγκεκριμένα κράτη μέλη επιλέχθηκαν βάσει του βαθμού προόδου τους στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι το δείγμα περιλάμβανε κράτη μέλη που προσχώρησαν στην ΕΕ τόσο πριν όσο και μετά το 2004·
- ο ανάλυση δείγματος 24 συγχρηματοδοτούμενων από την ΕΕ και υπό κεντρική διαχείριση έργων: 13 έργων του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», οκτώ δράσεων ISA2 και τριών έργων του προγράμματος «Ορίζων 2020»· στο [παράρτημα III](#) παρατίθεται πλήρης κατάλογος των επιλεγέντων έργων· η επιλογή αυτή βασίστηκε στην πορεία υλοποίησής τους, τη σημαντικότητα και τη γεωγραφική τους διασπορά (στο μέτρο του δυνατού συνδέονταν με τα τέσσερα κράτη μέλη που επιλέξαμε)·
- ο συνομιλίες με ενδιαφερόμενα μέρη, ήτοι οργανώσεις που εκπροσωπούσαν ευρωπαϊκές μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)¹¹·
- ο επισκόπηση της βιβλιογραφίας, μελετών εμπειρογνομόνων και διεθνών δεικτών αναφοράς ή ορθών πρακτικών.

¹¹ Business Europe, EuroChambres – Ένωση Ευρωπαϊκών Εμπορικών και Βιομηχανικών Επιμελητηρίων, European Digital SME Alliance, SMEunited.

Παρατηρήσεις

Με την πάροδο του χρόνου, ο σχεδιασμός των δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης βελτιώθηκε

20 Τα σχέδια δράσης έχουν ως στόχο να συμβάλουν στον σχεδιασμό ή στην αναθεώρηση της ισχύουσας νομοθεσίας, των μέσων και των πρωτοβουλιών της ΕΕ και δεν είναι νομικώς δεσμευτικά. Η Επιτροπή χρησιμοποίησε τα σχέδια δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ως πολιτικά μέσα για την προώθηση του εκσυγχρονισμού των δημόσιων διοικήσεων σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση.

21 Η Επιτροπή οφείλει να σχεδιάσει δράσεις κατάλληλες για την αντιμετώπιση των ελλείψεων στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και να λάβει υπόψη τα αποτελέσματα των αξιολογήσεων, τις απόψεις των ενδιαφερόμενων μερών που εκφέρονται μέσω διαβουλεύσεων και τις εκτιμήσεις επιπτώσεων (υποχρεωτικές για όλες τις νέες δημοσιονομικές παρεμβάσεις που συνεπάγονται σημαντικές δαπάνες, ήτοι άνω των 5 εκατομμυρίων ευρώ, και απαιτούμενες για πρωτοβουλίες της Επιτροπής που πιθανόν να έχουν σημαντικές οικονομικές, περιβαλλοντικές ή κοινωνικές επιπτώσεις)¹².

22 Ως εκ τούτου, αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή σχεδίασε ορθά:

- ο το σχέδιο δράσης 2016-2020 και
- ο τις δράσεις που σχετίζονται με την ηλεκτρονική διακυβέρνηση για την περίοδο μετά το 2020.

¹² Κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

Οι δράσεις που περιλαμβάνονταν στο σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 δεν ανταποκρίθηκαν στο όραμα που παρουσιάστηκε

23 Στον πυρήνα του σχεδίου δράσης βρίσκονταν ένα όραμα και τρεις προτεραιότητες πολιτικής (βλέπε [πλαίσιο 1](#)).

Πλαίσιο 1

Όραμα και προτεραιότητες πολιτικής του σχεδίου δράσης

Όραμα: Έως το 2020, οι δημόσιες διοικήσεις και οι δημόσιοι οργανισμοί στην Ευρωπαϊκή Ένωση να είναι ανοικτοί, αποδοτικοί και χωρίς αποκλεισμούς, παρέχοντας σε όλους τους πολίτες και σε όλες τις επιχειρήσεις στην ΕΕ εξατομικευμένες, φιλικές προς τον χρήστη, διατεματικές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες, χωρίς σύνορα. Εφαρμόζονται καινοτόμοι προσεγγίσεις για τον σχεδιασμό και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών, ανάλογα με τις ανάγκες και τις απαιτήσεις των πολιτών και των επιχειρήσεων. Οι δημόσιες διοικήσεις αξιοποιούν τις ευκαιρίες που προσφέρει το νέο ψηφιακό περιβάλλον για τη διευκόλυνση των συναλλαγών τους τόσο με τους ενδιαφερόμενους όσο και μεταξύ τους.

Προτεραιότητες πολιτικής:

- Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης με ΤΠΕ, με τη χρήση βασικών ψηφιακών καταλυτικών παραγόντων.
- Διευκόλυνση της διασυνοριακής κινητικότητας με διαλειτουργικές ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.
- Διευκόλυνση της ψηφιακής αλληλεπίδρασης μεταξύ των διοικήσεων και των πολιτών/επιχειρήσεων για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας.

Πηγή: Σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020.

24 Λαμβανομένων υπόψη των προτεραιοτήτων και με στόχο την υλοποίηση του οράματος για μια ανοικτή, αποτελεσματική και φιλική προς τον πολίτη δημόσια διοίκηση στην ΕΕ, στο σχέδιο δράσης προσδιορίστηκαν 25 δράσεις, καθεμία από τις οποίες συνδεόταν με κάποια από τις προτεραιότητες. Ο χαρακτήρας των δράσεων διέφερε. Μεταξύ άλλων, περιλάμβαναν την υποβολή νομικών πράξεων, την ανάπτυξη τεχνικών λύσεων ή την παροχή στήριξης στα κράτη μέλη (κατάλογος των δράσεων παρατίθεται στο [παράρτημα II](#)). Καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι αυτές ανταποκρίνονταν στις ανάγκες που είχαν προσδιοριστεί στις σχετικές αξιολογήσεις,

καθώς και στην αναπληροφόρηση που είχε ληφθεί από εθνικές διοικητικές αρχές και εκπροσώπους επιχειρήσεων, πολιτών και άλλων ενδιαφερομένων. Στο [πλαίσιο 2](#) παρουσιάζονται παραδείγματα ορισμένων αναγκών και συναφών δράσεων.

Πλαίσιο 2

Παραδείγματα αναγκών των ενδιαφερόμενων μερών και του τρόπου με τον οποίο αντικατοπτρίζονται στο σχέδιο δράσης 2016-2020

Η ανάγκη:

- να αναπτυχθούν λύσεις για την ανταλλαγή πληροφοριών χωρίς χαρτί μεταξύ των διοικήσεων καλύπτεται από τις δράσεις 6, 14, 15, 16, 17, 21 και 22 του σχεδίου δράσης·
- να διασφαλιστεί ότι πληροφορίες προς μια δημόσια διοίκηση πρέπει να παρέχονται μόνο μία φορά (αρχή «μόνον άπαξ») καλύπτεται από τις δράσεις 6, 13 και 18·
- για διαλειτουργικά εθνικά συστήματα που διασφαλίζουν την παροχή διασυνοριακών υπηρεσιών καλύπτεται από τις δράσεις 4 και 6·
- να στηριχθεί περαιτέρω η μετάβαση στις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις καλύπτεται από τις δράσεις 1, 5 και 6.

Ο πλήρης κατάλογος των δράσεων παρατίθεται στο [παράρτημα Ι](#).

Πηγή: ΕΕΣ.

25 Παρά το γεγονός ότι, σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2011-2015¹³, για τις εκκρεμείς ή μη ολοκληρωθείσες δράσεις ευθύνεται πρωτίστως ο εθελοντικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων των κρατών μελών, όλες οι δράσεις του σχεδίου δράσης 2016-2020 απευθύνονταν μόνο στην Επιτροπή, χωρίς να επιβάλλεται καμία υποχρέωση στα κράτη μέλη.

26 Ωστόσο, για τις περισσότερες δράσεις τέτοιες υποχρεώσεις προβλέπονταν στις σχετικές νομικές πράξεις, είτε προγενέστερες του σχεδίου δράσης (π.χ. δράσεις 9 και 10· βλέπε [πίνακα 2](#)) είτε θεσπισθείσες ως αποτέλεσμα αυτού (π.χ. δράση 7). Στην περίπτωση μίας δράσης (δράση 2), η υφιστάμενη νομική βάση δεν επέβαλλε στα

¹³ SWD(2016) 108 final.

κράτη μέλη την υποχρέωση να εφαρμόσουν σύστημα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, παρά το γεγονός ότι τα ασφαλή μέσα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης αποτελούν ουσιώδη προϋπόθεση της ψηφιακής ενιαίας αγοράς.

27 Δεδομένου ότι οι δράσεις του σχεδίου δράσης απευθύνονταν μόνο στην Επιτροπή, οι προθεσμίες για την υλοποίησή τους δεν λάμβαναν υπόψη τον χρόνο που χρειαζόνταν τα κράτη μέλη για να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που απέρρεαν από τις σχετικές νομικές πράξεις. Σε ορισμένες περιπτώσεις, οι προθεσμίες υλοποίησης που ορίζονταν στις νομικές πράξεις παρατάθηκαν πέραν της διάρκειας του σχεδίου δράσης και της προθεσμίας του 2020 για την υλοποίηση του οράματος (βλέπε παραδείγματα στο [πλαίσιο 3](#)). Επιπλέον, δεδομένου ότι το όραμα για μια ανοικτή, αποτελεσματική και φιλική προς τον πολίτη δημόσια διοίκηση στην ΕΕ κάλυπτε όλες τις δημόσιες υπηρεσίες, σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης (από το ενωσιακό έως το εθνικό και το τοπικό), απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξή του ήταν η έγκαιρη υλοποίηση των σχετικών δράσεων τόσο σε ενωσιακό όσο και σε εθνικό επίπεδο.

Πλαίσιο 3

Νομοθετικές ενέργειες της Επιτροπής που απαιτούν δράση σε επίπεδο κρατών μελών

Δράση 11 (εφαρμογή ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης): Τα κράτη μέλη είχαν προθεσμία έως τον Αύγουστο του 2021 για να μεταφέρουν την [οδηγία 2019/1151](#) στο εθνικό τους δίκαιο, με δυνατότητα παράτασης της προθεσμίας κατά ένα έτος, ήτοι έως τον Αύγουστο του 2022.

Δράση 7 (Ενιαία ψηφιακή πύλη): Ορισμένα από τα άρθρα του [κανονισμού 2018/1724](#) θα τεθούν σε εφαρμογή τον Δεκέμβριο του 2023.

Η πολιτική που προτείνει η Επιτροπή για την περίοδο μετά το 2020 αποκαθιστά τις αδυναμίες, η έγκρισή της ωστόσο εκκρεμεί ακόμη

28 Κατά την κατάρτιση των εγγράφων της πολιτικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση μετά το 2020 (βλέπε σημείο [04](#)), η Επιτροπή βασίστηκε στα έγγραφα που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές για τη βελτίωση της νομοθεσίας και έλαβε υπόψη τις ανάγκες που είχαν διαπιστωθεί. Ωστόσο, δεδομένου ότι η πρόταση για το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» βρίσκεται ακόμη (τον Σεπτέμβριο του 2022) στο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας και, ως εκ τούτου, μπορεί να τροποποιηθεί, μένει να διαπιστωθεί κατά πόσον το πεδίο εφαρμογής και η ιεράρχηση των στόχων της απόφασης που τελικά θα εγκριθεί θα ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες.

29 Μολονότι η πρόταση για την «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» δεν περιλαμβάνει ειδικές δράσεις για τα κράτη μέλη, καθένα τους θα πρέπει να υποβάλει στην Επιτροπή εθνικό στρατηγικό χάρτη πορείας για την ψηφιακή δεκαετία, ο οποίος να είναι συνεπής με τους γενικούς και ψηφιακούς στόχους που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ και να συμβάλλει στην επίτευξή τους (βλέπε [πλαίσιο 4](#)).

Πλαίσιο 4

Στόχοι που πρέπει να επιτευχθούν για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών

Οι στόχοι που ορίζονται στην πρόταση για την ψηφιοποίηση των δημόσιων υπηρεσιών με τον τίτλο «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» είναι οι εξής:

- 100 % προσβάσιμη διαδικτυακή παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών διαθέσιμων για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Ένωσης·
- το 100 % των πολιτών της Ένωσης να έχουν πρόσβαση στα ιατρικά τους μητρώα·
- τουλάχιστον το 80 % των πολιτών της Ένωσης να χρησιμοποιούν μια λύση ψηφιακής ταυτότητας.

Πηγή: Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής 2030 «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία».

30 Όσον αφορά τους τρεις στόχους που καθορίζονται στο πρόγραμμα πολιτικής με τίτλο «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», επισημαίνουμε τα εξής:

- Ο **στόχος 1** αναφέρεται σε «βασικές δημόσιες υπηρεσίες», έννοια που όμως δεν ορίζεται ούτε στην ανακοίνωση για την «Ψηφιακή πυξίδα 2030» ούτε στην πρόταση για την «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία». Η απουσία κοινού ορισμού σε επίπεδο ΕΕ μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα διαφορετικές ερμηνείες από τα κράτη μέλη και, ως εκ τούτου, την παροχή πρόσβασης μέσω διαδικτύου σε διαφορετικές εθνικές δημόσιες υπηρεσίες.
- Ο **στόχος 3** αναφέρεται στη χρήση από τους πολίτες· εντούτοις, δεδομένου ότι οι πολίτες δεν μπορούν να εξαναγκαστούν να χρησιμοποιήσουν λύσεις ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, η επίτευξη του στόχου εκφεύγει του ελέγχου οποιασδήποτε δημόσιας διοίκησης.

31 Σημειώνουμε επίσης ότι η πρόταση της Επιτροπής εισάγει ένα πλαίσιο συνεργασίας με τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με αυτό, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ευθυγραμμίσουν τους εθνικούς χάρτες πορείας με τους γενικούς και τους ψηφιακούς στόχους της ΕΕ και, σε εύθετο χρόνο, να υποβάλουν έκθεση στην Επιτροπή σχετικά με την πρόοδό τους προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων με ορίζοντα το 2030. Ως εκ τούτου, το πλαίσιο παρέχει στην Επιτροπή τη βάση για να κατευθύνει την εφαρμογή της πολιτικής και να αξιολογεί την σημειούμενη πρόοδο.

Ελλειπείς οι ρυθμίσεις παρακολούθησης για το σχέδιο δράσης 2016-2020

32 Η παρακολούθηση είναι απαραίτητη, ώστε οι υπεύθυνοι για τη χάραξη πολιτικής και τα ενδιαφερόμενα μέρη να είναι σε θέση να αξιολογούν αν η εφαρμογή της πολιτικής βρίσκεται «σε καλό δρόμο» και κατά πόσον επιτυγχάνονται οι στόχοι¹⁴. Για τον σκοπό αυτό, η Επιτροπή¹⁵ πρέπει, μεταξύ άλλων, να συνδέσει σαφώς τους στόχους πολιτικής με κατάλληλους βασικούς δείκτες που θα λαμβάνουν υπόψη την παράμετρο της ανάγκης έγκαιρης συγκέντρωσης επαρκών αποδεικτικών στοιχείων.

33 Ως εκ τούτου, αξιολογήσαμε κατά πόσον η Επιτροπή:

- παρακολούθησε επαρκώς την εφαρμογή του σχεδίου δράσης·
- ανέπτυξε κατάλληλο σύστημα προκειμένου να παρακολουθεί την πορεία επίτευξης των ψηφιακών στόχων που καθορίζονται στην «Ψηφιακή πυξίδα 2030».

Το σχέδιο δράσης δεν υποβλήθηκε σε ολοκληρωμένη αξιολόγηση

34 Ούτε το όραμα ούτε οι προτεραιότητες πολιτικής του σχεδίου δράσης 2016-2020 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση (βλέπε [πλαίσιο 1](#)) ήταν επαρκώς ακριβή, ώστε να μπορεί να μετρηθεί η επίτευξή τους. Ως εκ τούτου, η Επιτροπή δεν θέσπισε ειδικό πλαίσιο παρακολούθησης, το οποίο να περιλαμβάνει σύνολο δεικτών επιδόσεων για την αξιολόγηση της προόδου των δράσεων και των προτεραιοτήτων πολιτικής, καθώς και του βαθμού επίτευξής τους. Ομοίως, δεν προέβη σε ενδιάμεση ή τελική αξιολόγηση της εφαρμογής του σχεδίου δράσης.

¹⁴ Εργαλειοθήκη της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

¹⁵ Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής για τη βελτίωση της νομοθεσίας.

35 Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή περιορίστηκε στην παρακολούθηση της προόδου που σημειώθηκε στην υλοποίηση των επιμέρους δράσεων, χωρίς να παρακολουθήσει τον αντίκτυπό τους. Ο [πίνακας αποτελεσμάτων του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση](#) περιοριζόταν στην παρακολούθηση του κατά πόσον μια δράση είχε ολοκληρωθεί ή ήταν σε εξέλιξη.

36 Επιπλέον, η Επιτροπή συζητούσε την πρόοδο με τα κράτη μέλη στο πλαίσιο των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου (βλέπε σημείο [11](#)) και των σχετικών υποομάδων του. Για τις επιμέρους δράσεις, τέτοιες ανταλλαγές πραγματοποιούνταν επίσης κατά τη διάρκεια τακτικών συνεδριάσεων των σχετικών ομάδων εμπειρογνομώνων, όπως η ομάδα εμπειρογνομώνων eIDAS, η συντονιστική ομάδα για την ενιαία ψηφιακή πύλη και η ομάδα εμπειρογνομώνων του ΜΣΕ.

37 Ωστόσο, η Επιτροπή δεν ζητούσε συστηματική αναπληροφόρηση από τα κράτη μέλη για την παρακολούθηση της υλοποίησης συγκεκριμένων δράσεων σε εθνικό επίπεδο.

38 Εντούτοις, για ορισμένες δράσεις που περιλαμβάνονται στο σχέδιο δράσης (δράση 1 – ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις, δράση 2 – eIDAS, δράση 4 – Ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας και δράση 7 – Ενιαία ψηφιακή πύλη), οι αρμόδιες υπηρεσίες της Επιτροπής θέσπισαν ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης. Σχετικό παράδειγμα παρατίθεται στο [πλαίσιο 5](#).

Πλαίσιο 5

Ειδικές ρυθμίσεις παρακολούθησης για το ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας

Η εφαρμογή του ευρωπαϊκού πλαισίου διαλειτουργικότητας (δράση 4) παρακολουθείται μέσω του Παρατηρητηρίου του Εθνικού Πλαισίου Διαλειτουργικότητας με βάση περισσότερους από 70 βασικούς δείκτες πολιτικής (π.χ. ύπαρξη ενιαίων σημείων επαφής στους τομείς πληροφοριών που είναι σημαντικοί για τους πολίτες και τις επιχειρήσεις ή χρήση του διαδικτύου για την αλληλεπίδραση με τις δημόσιες αρχές). Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται σε μια σειρά πινάκων αποτελεσμάτων και πινάκων δεδομένων και αξιοποιούνται στην ετήσια έκθεση προόδου σχετικά με την ψηφιακή δημόσια διοίκηση και τη διαλειτουργικότητα.

Πηγή: ΕΕΣ.

39 Αντί να δημιουργήσει ειδικό πλαίσιο παρακολούθησης, η Επιτροπή χρησιμοποίησε για τους σκοπούς της παρακολούθησης υφιστάμενους δείκτες της, και ειδικότερα τη συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και τον δείκτη ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας (DESI) (βλέπε [πλαίσιο 6](#)).

Πλαίσιο 6

Δείκτες για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση

Από το 2001, η Επιτροπή δημοσιεύει ετησίως την **έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης**, η οποία παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ στον δημόσιο τομέα. Στην έκθεση συγκρίνονται η διαθεσιμότητα και τα χαρακτηριστικά των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών σε κάθε χώρα και αξιολογούνται οι συνολικές επιδόσεις των κρατών μελών στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, σε κλίμακα από 0 % έως 100 %.

Επίσης, από το 2015 και κάθε χρόνο, η Επιτροπή δημοσιεύει τον **Δείκτη Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI)**, ο οποίος παρουσιάζει την πρόοδο των κρατών μελών στο πεδίο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Πρόκειται για έναν σύνθετο δείκτη, ο οποίος παρακολουθεί τις συνολικές ψηφιακές επιδόσεις της Ευρώπης και την εξέλιξη της ψηφιακής ανταγωνιστικότητας των κρατών μελών της ΕΕ. Αρχικά, ο DESI περιλάμβανε πέντε διαστάσεις, οι οποίες στη συνέχεια μειώθηκαν σε τέσσερις, μία από τις οποίες αφορούσε τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες (ηλεκτρονική διακυβέρνηση). Ο δείκτης παρακολουθεί τη ζήτηση και την προσφορά υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, καθώς και τις πολιτικές και την εφαρμογή ανοικτών δεδομένων.

Πηγή: ΕΕΣ.

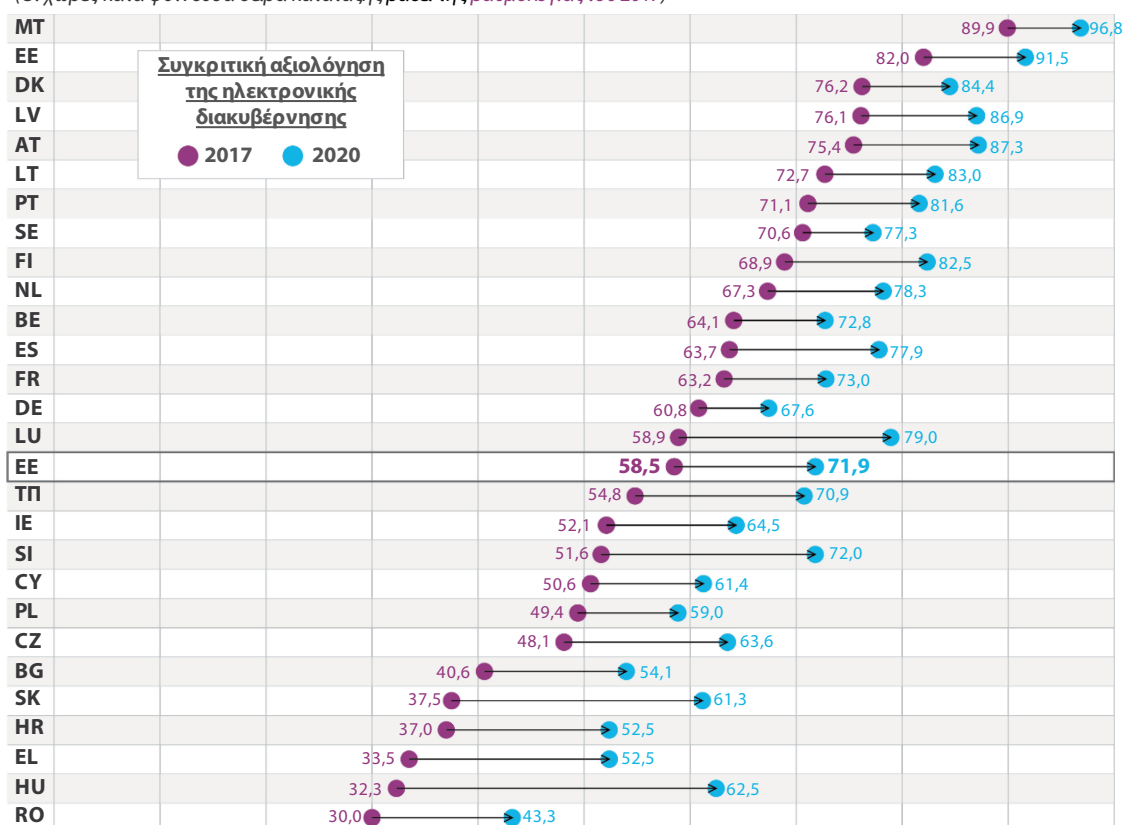
40 Η συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης λάμβανε υπόψη τις υψηλού επιπέδου στρατηγικές προτεραιότητες των σχεδίων δράσης 2011-2015 και 2016-2020 (βλέπε **πλαίσιο 1**). Ωστόσο, κύριος στόχος της είναι η εν γένει ανάλυση της τρέχουσας κατάστασης των ψηφιακών υπηρεσιών που παρέχουν οι δημόσιες διοικήσεις της Ευρώπης και όχι η παρακολούθηση της εφαρμογής των σχεδίων δράσης και της επίτευξης των στόχων τους. Οι δείκτες που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο της συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης δεν συνδέονται άμεσα με καμία από τις δράσεις που υλοποιούνται στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης. Ως εκ τούτου, οι εκθέσεις συγκριτικής αξιολόγησης δεν προσφέρονται για τη μέτρηση της επίτευξής τους.

41 Το ίδιο ισχύει για τον DESI, καθώς τρεις από τους πέντε δείκτες που συνθέτουν τη διάσταση των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών στην πραγματικότητα προκύπτουν από τη συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή αδυνατεί να συνδέσει τα αποτελέσματα των δύο δεικτών με τα αποτελέσματα και τον αντίκτυπο του σχεδίου δράσης στα κράτη μέλη.

42 Συγκρίναμε τη συνολική βαθμολογία κάθε χώρας στο πλαίσιο της συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης κατά την έναρξη και τη λήξη της εφαρμογής του σχεδίου δράσης. Διαπιστώσαμε ότι η μέση βαθμολογία (για τα 27 κράτη μέλη της ΕΕ) αυξήθηκε από 58,5 % στην αρχή σε 71,9 % κατά τη λήξη της περιόδου υλοποίησης του σχεδίου δράσης. Όλα τα κράτη μέλη σημείωσαν πρόοδο στην παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Ωστόσο, η πρόοδος αυτή ήταν θεαματικά μεγαλύτερη σε ορισμένες χώρες (όπως στην Ουγγαρία και το Λουξεμβούργο) από ό,τι σε άλλες (λόγου χάριν στη Σουηδία και τη Γερμανία) (βλέπε [γράφημα 1](#)). Λόγω της απουσίας κατάλληλων δεικτών, οι οποίοι να συνδέονται με τις εν λόγω δράσεις, η εξέλιξη της βαθμολογίας δεν μπορεί να συνδεθεί με τις δράσεις της Επιτροπής. Οι βασικές δράσεις και οι κινητήριοι μοχλοί εξαρτώνται από τα ίδια τα κράτη μέλη (βλέπε σημείο [08](#)).

Γράφημα 1 – Συνολική βαθμολογία κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ανά χώρα το 2017 και το 2020

(Οι χώρες κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης βάσει της βαθμολογίας του 2017)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της έκθεσης συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

43 Σημειώνουμε επίσης ότι, επειδή η Επιτροπή τροποποίησε τη μεθοδολογία που εφάρμοσε για την κατάρτιση ενός υποσυνόλου δεικτών το 2021, η συγκριτική αξιολόγηση δεν μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη σύγκριση της προόδου των κρατών

μελών στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πριν και μετά το 2020, κάτι που αναγνώρισε και η ίδια στην έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης. Επιπλέον, οι βαθμολογίες των επιμέρους χωρών στην έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης του 2021 για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι ασυνεπείς, δεδομένου ότι υπολογίστηκαν ως ο μέσος όρος δύο δεικτών που εκτιμήθηκαν βάσει διαφορετικών μεθοδολογιών, χωρίς να γίνουν οι κατάλληλες προσαρμογές.

44 Στο πλαίσιο της συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η Επιτροπή μετρά επίσης τις επιδόσεις των χωρών σε σχέση με τα γεγονότα ζωής. Τα γεγονότα ζωής είναι ένα σύνολο με τις συνηθέστερες ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες τόσο για επιχειρήσεις όσο και για πολίτες. Στην περίπτωση μιας επιχείρησης, περιλαμβάνουν την έναρξη της επιχείρησης και τις πρώτες δραστηριότητές της (λόγου χάριν, την εγγραφή στα μητρώα ή τη δήλωση των εργαζομένων της), καθώς και τις τακτικές συναλλαγές της (λόγου χάριν, την ηλεκτρονική υποβολή φορολογικής δήλωσης και την ηλεκτρονική καταβολή του αντίστοιχου φόρου)¹⁶.

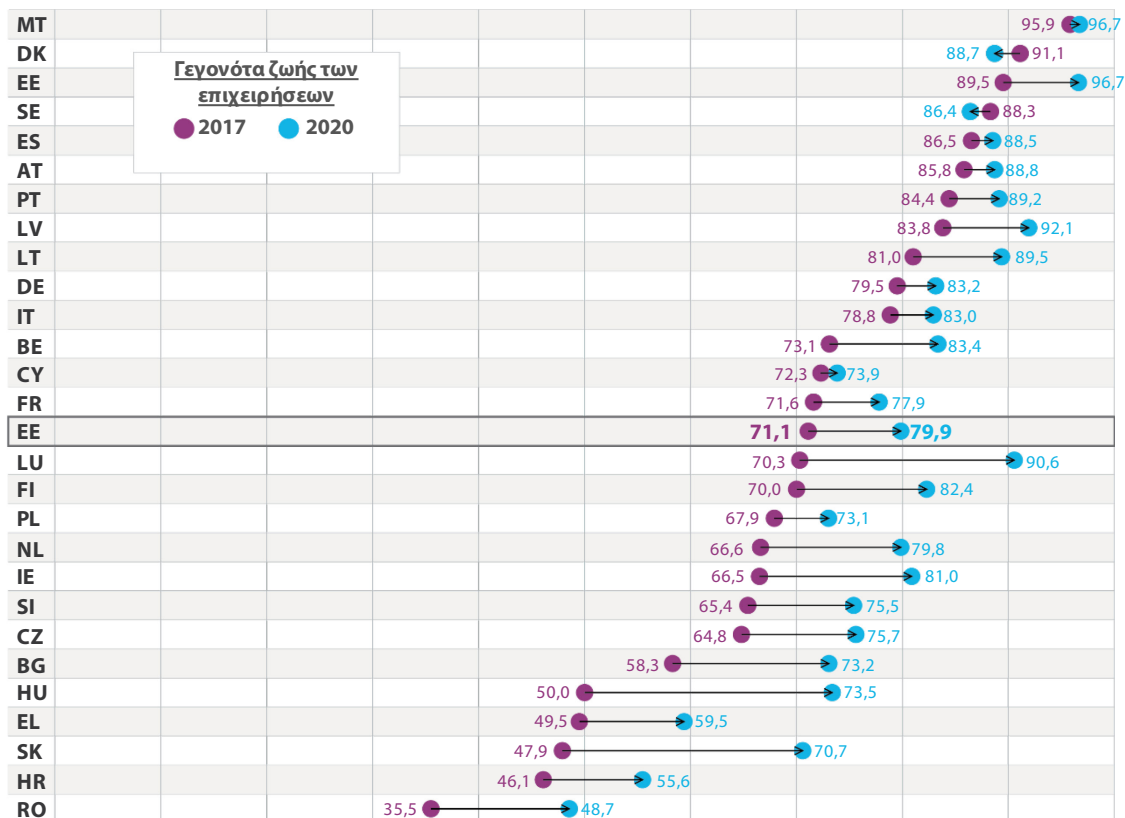
45 Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων για τα γεγονότα ζωής των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στη συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης προκύπτει αύξηση της μέσης βαθμολογίας στην ΕΕ των 27 από 71,1 % στην αρχή της περιόδου υλοποίησης του σχεδίου δράσης σε 79,9 % στο τέλος της (βλέπε [γράφημα 2](#)). Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι:

- οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για τις επιχειρήσεις βρίσκονται σε στάδιο μεγαλύτερης ωριμότητας από εκείνες που παρέχονται στους πολίτες
- στην πλειονότητά τους, οι ευρωπαϊκές διοικήσεις κατάφεραν να βελτιώσουν τις ψηφιακές υπηρεσίες που προσφέρουν σε επιχειρήσεις, διαδικασία που επιταχύνθηκε επίσης από την πανδημία COVID-19
- η πρόοδος ήταν ανομοιογενής στα κράτη μέλη. Ορισμένες χώρες, κυρίως εκείνες με βαθμολογία χαμηλότερη του μέσου όρου (όπως η Ουγγαρία, η Σλοβακία και το Λουξεμβούργο), σημείωσαν σημαντική πρόοδο κατά την περίοδο αυτή. Άλλες χώρες πάλι (όπως η Σουηδία και η Δανία) σημείωσαν ελαφρά οπισθοδρόμηση κατά την ίδια περίοδο.

¹⁶ Ο πλήρης κατάλογος των γεγονότων της ζωής που χρησιμοποιήθηκαν περιέχεται στην ίδια την έκθεση συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Γράφημα 2 – Βαθμολογία κάθε χώρας στο πλαίσιο της κατόπιν συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης όσον αφορά τα γεγονότα ζωής των επιχειρήσεων το 2017 και το 2020

(Οι χώρες κατά φθίνουσα σειρά κατάταξης βάσει της βαθμολογίας του 2017)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της έκθεσης συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Η πολιτική που προτείνει η Επιτροπή για την περίοδο μετά το 2020 προβλέπει σύστημα παρακολούθησης

46 Όπως έχει ήδη αναφερθεί στα σημεία **30-31**, σε αντίθεση με το σχέδιο δράσης 2016-2020, το προτεινόμενο πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» περιλαμβάνει ποσοτικοποιημένους στόχους και προβλέπει ένα πλαίσιο βάσει του οποίου τα κράτη μέλη οφείλουν να παρουσιάζουν εγκαίρως στοιχεία για τη σημειούμενη πρόοδο, παρέχοντας σχετικά δεδομένα και στατιστικές. Επιπλέον:

- ο μετά τη θέση της απόφασης σε ισχύ, στις εκτελεστικές πράξεις για κάθε ψηφιακό στόχο η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει βασικούς δείκτες επιδόσεων, οι οποίοι μπορούν να επικαιροποιούνται ανάλογα με τις ανάγκες, ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι τεχνολογικές εξελίξεις·

- ο η Επιτροπή, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, πρέπει να καθορίσει τις πορείες για την επίτευξη κάθε ψηφιακού στόχου, οι οποίες θα χρησιμεύουν ως βάση για την παρακολούθηση και τους εθνικούς στρατηγικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία·
- ο στην προβλεπόμενη ετήσια έκθεση προόδου προς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο μπορούν να προσδιορίζονται μέτρα και δράσεις που πρέπει να εφαρμόζουν τα κράτη μέλη σε τομείς στους οποίους η πρόοδος προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων κρίνεται ανεπαρκής.

47 Σύμφωνα με την πρόταση, η παρακολούθηση θα βασίζεται σε μια βελτιωμένη έκδοση του DESI, δηλαδή θα αντικατοπτρίζει τους καθορισθέντες στόχους. Διαπιστώσαμε ότι η **έκδοση του DESI για το 2021** είχε ήδη προσαρμοστεί ώστε i) να ευθυγραμμιστεί σε κάποιο βαθμό με τους στόχους που περιλαμβάνονται στην «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», ii) να βελτιωθεί η μεθοδολογία και iii) να ληφθούν υπόψη οι τελευταίες εξελίξεις στα πεδία της τεχνολογίας και της πολιτικής. Ο DESI διαρθρώνεται πλέον γύρω από τις τέσσερις διαστάσεις της «Ψηφιακής πυξίδας 2030», οι οποίες αντικατέστησαν τις πέντε διαστάσεις της προηγούμενης έκδοσης (βλέπε **πλαίσιο 6**).

48 Δεδομένου ότι η πρόταση απόφασης σχετικά με την «πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» βρίσκεται ακόμη (τον Σεπτέμβριο του 2022) στο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας, η Επιτροπή επέλεξε να εισαγάγει σταδιακά τις αλλαγές στον DESI, ο οποίος, για τον λόγο αυτό, δεν καλύπτει ακόμη όλους τους στόχους. Ειδικότερα, δύο από τους τρεις ψηφιακούς στόχους (αριθ. 2 και 3, βλέπε **πλαίσιο 4**) δεν έχουν ακόμη συμπεριληφθεί άμεσα στον DESI: ο στόχος 1 συμπεριλήφθηκε μεν, δεδομένου όμως ότι η έννοια των «βασικών δημόσιων υπηρεσιών» δεν έχει ακόμη οριστεί (βλέπε σημείο **30**), δεν είναι σαφές τι θα μετράται.

Η Επιτροπή εφάρμοσε το σχέδιο δράσης, αλλά οι δράσεις καθυστέρησαν στο επίπεδο των κρατών μελών

49 Το σχέδιο δράσης περιλάμβανε δράσεις διαφόρων ειδών, απαιτώντας μεταξύ άλλων από την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετικές προτάσεις, να παράσχει ψηφιακές λύσεις ή να δρομολογήσει πιλοτικά έργα.

50 Επιπλέον των ενεργειών της Επιτροπής, σε ορισμένες περιπτώσεις και τα κράτη μέλη ήταν υποχρεωμένα να προβούν σε ενέργειες βάσει νομικών πράξεων που είτε ίσχυαν πριν από το σχέδιο δράσης (βλέπε **πίνακα 2**) είτε τέθηκαν σε εφαρμογή ως αποτέλεσμα αυτού.

51 Αξιολογήσαμε, συνεπώς, κατά πόσον:

- ο η Επιτροπή ολοκλήρωσε εγκαίρως τις δράσεις της·
- ο τα κράτη μέλη συμμορφώθηκαν με τις νομικές υποχρεώσεις τους.

Η Επιτροπή υλοποίησε τις δράσεις που προβλέπονται στο σχέδιο δράσης

52 Βάσει της επισκόπησης των σχετικών εγγράφων, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις έξι δράσεις του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 που περιλαμβάνονταν στην εμβέλεια του ελέγχου μας. Για λεπτομερέστερα στοιχεία, βλέπε [πίνακα 3](#) και [παράρτημα IV](#).

Πίνακας 3 – Υλοποίηση των δράσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που κάλυψε ο έλεγχος

Δράση	Κατάσταση υλοποίησης	Λεπτομερής περιγραφή των δράσεων που υλοποίησε η Επιτροπή
Δράση 2 - Επιτάχυνση της υιοθέτησης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, επαλήθευσης ταυτότητας και εμπιστοσύνης (υπηρεσίες eIDAS), συμπεριλαμβανομένων της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής υπογραφής	Υλοποιήθηκε	<p>Η Επιτροπή ανέπτυξε, συντηρεί και επικαιροποιεί πλατφόρμες βασικών υπηρεσιών (δηλαδή κεντρικούς κόμβους που καθιστούν δυνατή τη διευρωπαϊκή συνδεσιμότητα) και διεπαφές, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών, του λογισμικού και της τεχνικής υποστήριξης που απαιτούνται για τη σύνδεση εθνικών εφαρμογών.</p> <p>Για να επιταχυνθεί η υιοθέτησή τους, δημιούργησε φόρουμ ανταλλαγών, ανέθεσε σε εξωτερικούς συνεργάτες την εκπόνηση των σχετικών μελετών, διοργάνωσε σεμινάρια και άσκησε δραστηριότητες επιβολής βάσει των καταγγελιών που έλαβε. Ωστόσο, σημαντικότερες αλλαγές αναμένονται μετά την έγκριση του νέου κανονισμού eIDAS. Η σχετική πρόταση δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2021.</p>
Δράση 7 - Υποβολή πρότασης για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής πύλης (δηλαδή ενιαίου σημείου πρόσβασης σε πληροφορίες, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης στο διαδίκτυο)	Υλοποιήθηκε	<p>Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση, η οποία στη συνέχεια εγκρίθηκε ως κανονισμός (κανονισμός 2018/1724).</p>
Δράση 9 - Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ανάπτυξη της υποχρεωτικής διασύνδεσης όλων των μητρών επιχειρήσεων των κρατών μελών	Υλοποιήθηκε	<p>Η Επιτροπή ανέπτυξε, συντηρεί και επικαιροποιεί πλατφόρμες βασικών υπηρεσιών (δηλαδή κεντρικούς κόμβους που καθιστούν δυνατή τη διευρωπαϊκή συνδεσιμότητα) και διεπαφές, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών, του λογισμικού και της τεχνικής υποστήριξης που απαιτούνται για τη σύνδεση των εθνικών μητρών. Βλέπε επίσης σημείο 52.</p>
Δράση 10 - Περαιτέρω προώθηση της ηλεκτρονικής διασύνδεσης των μητρών αφερεγγυότητας	Υλοποιήθηκε	
Δράση 11 - Παρουσίαση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης	Υλοποιήθηκε	<p>Η Επιτροπή υπέβαλε την πρόταση, η οποία στη συνέχεια εγκρίθηκε ως κανονιστική πράξη (οδηγία 2019/1151 για την τροποποίηση της οδηγίας 2017/1132).</p>
Δράση 13 - Δρομολόγηση πιλοτικής εφαρμογής της αρχής «μόνον άπαξ» για τις επιχειρήσεις.	Υλοποιήθηκε	<p>Το πιλοτικό έργο δρομολογήθηκε.</p>

Πηγή: ΕΕΣ.

53 Διαπιστώσαμε ότι, ενώ οι **δράσεις 9 και 10** υλοποιήθηκαν, τα συστήματα που αναπτύχθηκαν δεν συνοδεύονταν από εργαλείο επεξεργασίας πληρωμών, καθώς η ανάπτυξή του καθυστέρησε (για λεπτομέρειες βλέπε **πλαίσιο 7**). Η νομοθεσία δεν απαιτούσε την ανάπτυξη εργαλείου πληρωμών. Ωστόσο, αν και τα συστήματα παρέχουν τις πληροφορίες που προβλέπονται στις κανονιστικές πράξεις, η απουσία εργαλείου πληρωμών υποχρεώνει τους χρήστες να επιστρέφουν στις εθνικές πλατφόρμες σε περίπτωση που χρειάζονται πληροφορίες ή έγγραφα για τα οποία πρέπει να καταβάλουν τέλος.

Πλαίσιο 7

Καθυστέρηση στην ανάπτυξη του εργαλείου επεξεργασίας πληρωμών που απαιτείται για τις δράσεις 9 και 10

Μέσω του συστήματος διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων, οι χρήστες της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης έχουν πρόσβαση σε εταιρικά έγγραφα, συμπεριλαμβανομένων των βασικών πληροφοριών που προβλέπουν οι νομικές πράξεις. Ορισμένα έγγραφα διατίθενται δωρεάν, ενώ για άλλα τα κράτη μέλη επιτρέπεται να χρεώνουν τέλη. Η Επιτροπή εγκατέλειψε τα αρχικά σχέδιά της για την ανάπτυξη ενός κεντρικού συστήματος πληρωμών που θα επεξεργαζόταν τις πληρωμές και θα εξέδιδε τιμολόγια στους δικαιούχους. Αντ' αυτού, εξετάζει το ενδεχόμενο ανάπτυξης ενός αποκεντρωμένου συστήματος πληρωμών, το οποίο θα αναθέτει τον χειρισμό της πληρωμής για εταιρικά έγγραφα απευθείας στον πάροχο του συστήματος πληρωμών του εθνικού μητρώου επιχειρήσεων που πωλεί το έγγραφο. Η Επιτροπή εκτιμά ότι το σύστημα θα είναι έτοιμο να τεθεί σε εφαρμογή το τελευταίο τρίμηνο του 2023.

Ομοίως, η Επιτροπή δεν έχει θέσει ακόμη σε εφαρμογή εργαλείο επεξεργασίας πληρωμών για τη διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας (δράση 10). Αντ' αυτού, πρόθεσή της είναι να χρησιμοποιήσει την λύση που προέκρινε και για το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων.

Πηγή: ΕΕΣ.

54 Αξιολογήσαμε επίσης κατά πόσον η Επιτροπή μεταπαρακολούθησε τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στην αξιολόγησή της σχετικά με τον κανονισμό eIDAS του 2014 όσον αφορά τη **δράση 2 (eIDAS)**. Ο κανονισμός αποσκοπούσε στη δημιουργία ενός ενιαίου πλαισίου για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση (eID) και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης, ώστε να απλουστευθεί η παροχή υπηρεσιών σε ολόκληρη την ΕΕ, ανεξαρτήτως χώρας. Χωρίς να εναρμονίσει τις εθνικές ηλεκτρονικές ταυτότητες, κατέστησε δυνατή την αμοιβαία αναγνώριση μέσω διαδικασίας κοινοποίησης και αξιολόγησης από ομοτίμους.

55 Από την αξιολόγηση του κανονισμού eIDAS, η οποία εκδόθηκε το 2021, εντοπίστηκαν οι εξής αδυναμίες:

- Ο κανονισμός δεν απαιτούσε από τα κράτη μέλη να παρέχουν στους πολίτες και στις επιχειρήσεις τους ηλεκτρονική ταυτότητα, η οποία θα καθιστούσε δυνατή την ασφαλή πρόσβαση σε δημόσιες υπηρεσίες διαθέσιμες μέσω διαδικτύου. Ακόμη και στις περιπτώσεις που το έπραξαν, αυτά δεν ήταν υποχρεωμένα να κοινοποιήσουν την ύπαρξη τέτοιων συστημάτων. Επιπλέον, η αξιολόγηση κατέληξε στο συμπέρασμα ότι περιορισμένος μόνον αριθμός δημόσιων υπηρεσιών παρέχουν επαλήθευση ταυτότητας eIDAS ή είναι συνδεδεμένες στην υποδομή, και ότι τεχνικά σφάλματα εμποδίζουν την αποτελεσματική επαλήθευση της ταυτότητας των χρηστών.
- Το πλαίσιο ηλεκτρονικής ταυτοποίησης δεν μπόρεσε να ανταποκριθεί στις νέες απαιτήσεις της αγοράς, μεταξύ άλλων, λόγω i) του γεγονότος ότι περιορίζεται στον δημόσιο τομέα και ότι στόχος του είναι η διασφάλιση της διασυνοριακής πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες (κάτι που σημαίνει ότι οι υπηρεσίες τις οποίες καλύπτει ο κανονισμός eIDAS αφορούσαν μικρό ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ), ii) της δυσκολίας των ιδιωτικών παρόχων διαδικτυακών υπηρεσιών να συνδεθούν με το σύστημα λόγω του βαθμού πολυπλοκότητας και iii) της ανεπαρκούς διαθεσιμότητας σε όλα τα κράτη μέλη.
- Το πλαίσιο βασίζεται σε εθνικά συστήματα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης που ερείδονται σε διαφορετικά πρότυπα, γεγονός που εμποδίζει τη χρήση των υπηρεσιών eIDAS. Η αδυναμία αυτή επισημάνθηκε και στο πλαίσιο έργου του ΜΣΕ (βλέπε [πλαίσιο 8](#)).

Πλαίσιο 8

Πλαίσιο βασισμένο σε εθνικά συστήματα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης που ερείδονται σε διαφορετικά πρότυπα

Ένα έργο του ΜΣΕ (2016-EU-IA-0064) αφορούσε την υιοθέτηση της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης από ιδιωτικούς παρόχους υπηρεσιών. Ένας πάροχος υπηρεσιών που επιθυμεί να επιβεβαιώνει την ταυτότητα των πελατών του, πρέπει να είναι συνδεδεμένος με συγκεκριμένο εθνικό κόμβο eIDAS. Το έργο αποσκοπούσε στη σύνδεση πέντε ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών, καθένας από τους οποίους διαχειριζόταν μια πλατφόρμα υπολογιστικού νέφους (μέσω της οποίας παρείχε ιδιωτικές υπηρεσίες) με πέντε διαφορετικούς κόμβους eIDAS (στην Ισπανία, τη Νορβηγία, τη Δανία, τις Κάτω Χώρες και την Ισλανδία). Η σύνδεση αυτή καθιστά δυνατή την υποβολή αιτήματος, τη λήψη δεδομένων ταυτοποίησης και την επεξεργασία τους.

Η υλοποίηση του έργου προσέκρουσε σε δυσκολίες και καθυστερήσεις, καθώς οι χώρες εφάρμοζαν διαφορετικές πολιτικές για την πρόσβαση στους εθνικούς κόμβους eIDAS.

Στην Ισπανία, την Ισλανδία και τη Νορβηγία, ήταν δυνατή η άμεση σύνδεση. Ωστόσο, οι πάροχοι υπηρεσιών στις Κάτω Χώρες έπρεπε να συνδέονται μέσω ενός ενδιάμεσου κόμβου. Στην περίπτωση της Δανίας, οι πάροχοι υπηρεσιών χρειάστηκε να αναπτύξουν και να θέσουν σε εφαρμογή ειδική διεπαφή για την πρόσβαση στον δανικό κόμβο eIDAS. Η ανάπτυξη πρόσθετου λογισμικού βάσει διαφορετικών τεχνικών προτύπων, κατέστησε τη διαδικασία σύνδεσης περίπλοκη και χρονοβόρο.

Πηγή: ΕΕΣ.

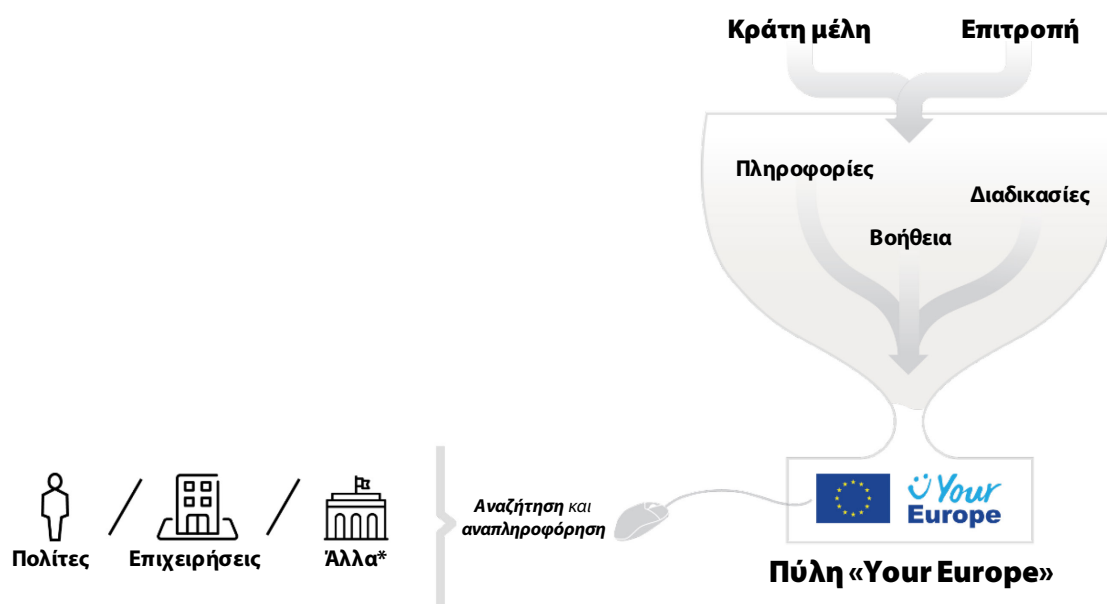
56 Διαπιστώσαμε ότι, προκειμένου να αντιμετωπιστούν οι εν λόγω αδυναμίες, η προτεινόμενη αναθεώρηση του κανονισμού eIDAS απαιτεί από τα κράτη μέλη να εκδώσουν ευρωπαϊκό πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας για όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα της ΕΕ, προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφαλής, αξιόπιστη και απρόσκοπτη πρόσβασή τους σε διασυνοριακές δημόσιες και ιδιωτικές υπηρεσίες. Κάθε κράτος μέλος πρέπει επίσης να κοινοποιήσει τουλάχιστον ένα σύστημα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης που περιλαμβάνει τουλάχιστον ένα μέσο ταυτοποίησης. Κατά συνέπεια, μόνο μετά τη θέση σε λειτουργία του ψηφιακού πορτοφολιού δεν θα υφίσταται πλέον ανάγκη εναρμόνισης των τεχνικών προτύπων των εθνικών κόμβων eIDAS, καθώς οι πάροχοι υπηρεσιών δεν θα χρειάζεται να συνδεθούν με το σύστημα.

57 Δεδομένου ότι ο **κανονισμός** για την ενιαία ψηφιακή θύρα εκδόθηκε ως αποτέλεσμα της **δράσης 7 (Ενιαία ψηφιακή πύλη)**, αξιολογήσαμε επίσης αν η

Επιτροπή συμμορφώθηκε με την απαίτηση του νέου κανονισμού για την ανάπτυξη και τη διατήρηση κοινής διεπαφής χρήστη (περιλαμβανομένης μηχανής αναζήτησης και εργαλείων ανατροφοδότησης των χρηστών). Η ενιαία ψηφιακή πύλη διευκολύνει τη μέσω διαδικτύου πρόσβαση σε πληροφορίες, διοικητικές διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης, τις οποίες οι πολίτες και οι επιχειρήσεις της ΕΕ μπορεί να χρειάζονται σε κάποια άλλη χώρα της Ένωσης.

58 Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή είχε αναπτύξει τη διεπαφή, δηλαδή το ενιαίο σημείο εισόδου. Πρόκειται για την πύλη «Your Europe» («Η Ευρώπη σου») (βλέπε [γράφημα 3](#)). Μέσω της πύλης αυτής, οι χρήστες μπορούν να συνδέονται με τις εθνικές ιστοσελίδες στις οποίες βρίσκεται η υπηρεσία που αναζητούν. Το αργότερο έως τον Δεκέμβριο του 2023, τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν ψηφιοποιήσει 21 διαδικασίες, καθιστώντας τις προσβάσιμες μέσω της πύλης. Κάποιες από αυτές τις διαδικασίες για επιχειρήσεις είναι η υποβολή αίτησης άδειας για άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή η εγγραφή εργοδότη για την καταβολή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης. Οι πρώτες υπηρεσίες μέσω της πύλης κατέστησαν διαθέσιμες στις 12 Δεκεμβρίου 2020.

Γράφημα 3 – Η ενιαία ψηφιακή πύλη

(*) Δημόσιες διοικήσεις, δικηγόροι, δικαστές, συμβολαιογράφοι, επαγγελματίες.

Πηγή: ΕΕΣ.

59 Όσον αφορά τις **δράσεις 7 (ενιαία ψηφιακή πύλη)** και **13 (πιλοτική εφαρμογή της αρχής «μόνον άπαξ» για τις επιχειρήσεις)**, διαπιστώσαμε ότι το πιλοτικό έργο που χρηματοδοτήθηκε από το ενωσιακό πρόγραμμα «Ορίζων 2020» για την έρευνα (έργο «TOOP», με χρηματοδότηση 8 εκατομμυρίων ευρώ) συνέβαλε στην εφαρμογή

της αρχής «μόνον άπαξ». Σύμφωνα με την αρχή αυτή, οι πολίτες και οι επιχειρήσεις πρέπει να κοινοποιούν τις ίδιες πληροφορίες μόνο μία φορά σε μια δημόσια διοίκηση στην ΕΕ. Το έργο δημιούργησε μια αρχιτεκτονική λύσης που συνδέει 40 πληροφοριακά συστήματα. Επιπλέον, το αρχιτεκτονικό διάγραμμα που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου ενσωματώθηκε στον κανονισμό για την ενιαία ψηφιακή πύλη. Ως εκ τούτου, το έργο, το οποίο ξεκίνησε το 2017 με τη διαλειτουργικότητα στο πυρήνα του, προσαρμόστηκε μετά την έγκριση του κανονισμού, προκειμένου να καταστεί δυνατή η εφαρμογή του τεχνικού συστήματος που περιγράφεται σε αυτόν.

Καθυστέρηση στην υλοποίηση ορισμένων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών στα κράτη μέλη

60 Μολονότι το σχέδιο δράσης περιλάμβανε μόνο δράσεις προς υλοποίηση από την Επιτροπή, η διαθεσιμότητα των ψηφιακών λύσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την υλοποίηση συμπληρωματικών δράσεων σε επίπεδο κρατών μελών. Όσον αφορά τις δράσεις που κάλυψε ο έλεγχος, διαπιστώσαμε ότι, παρά τις προσπάθειες της Επιτροπής, τρεις από τις έξι δράσεις υλοποιήθηκαν εν μέρει μόνο, εξαιτίας ανεπαρκειών ή καθυστερήσεων στις ενέργειες των κρατών μελών (βλέπε [πίνακα 4](#)). Ως εκ τούτου, οι δράσεις της Επιτροπής κατά το διάστημα 2016-2020 δεν έχουν ακόμη αποφέρει ουσιαστικές αλλαγές για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες στην ΕΕ.

Πίνακας 4 – Υλοποίηση λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε επίπεδο κρατών μελών

Δράση της Επιτροπής	Σχετική δράση σε επίπεδο κράτους μέλους	Κατάσταση υλοποίησης στο επίπεδο των κρατών μελών
Δράση 2 - Επιτάχυνση της υιοθέτησης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, επαλήθευσης ταυτότητας και εμπιστοσύνης (υπηρεσίες eIDAS), συμπεριλαμβανομένων της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής υπογραφής	Εφαρμογή του κανονισμού 910/2014	Υλοποιήθηκε εν μέρει
Δράση 7 - Υποβολή πρότασης για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής πύλης (δηλαδή ενιαίου σημείου πρόσβασης σε πληροφορίες, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης στο διαδίκτυο)	Εφαρμογή του κανονισμού 2018/1724	Υλοποιήθηκε εν μέρει (προθεσμία υλοποίησης: Δεκέμβριος 2023).
Δράση 9 - Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ανάπτυξη της υποχρεωτικής διασύνδεσης	Εφαρμογή της οδηγίας 2012/17 , της	Υλοποιήθηκε με καθυστέρηση

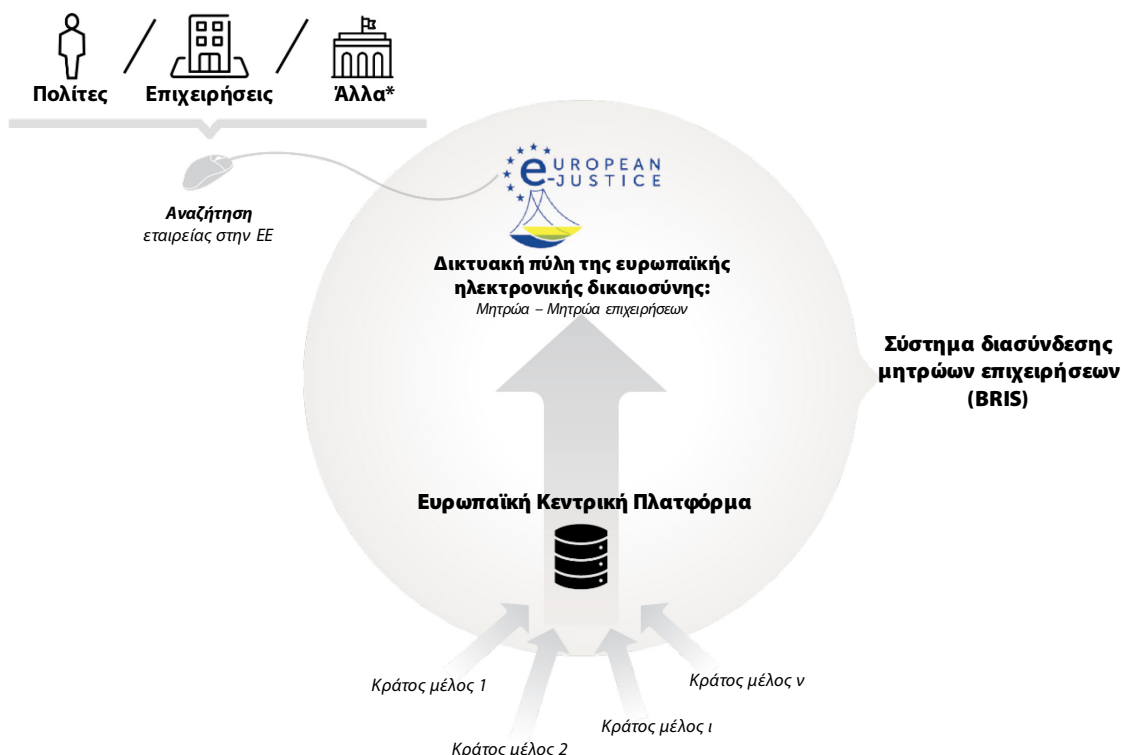
Δράση της Επιτροπής	Σχετική δράση σε επίπεδο κράτους μέλους	Κατάσταση υλοποίησης στο επίπεδο των κρατών μελών
όλων των μητρώων επιχειρήσεων των κρατών μελών	οδηγίας 2017/1132 και της οδηγίας 2019/1151	
Δράση 10 - Περαιτέρω προώθηση της ηλεκτρονικής διασύνδεσης των μητρώων αφερεγγυότητας	Εφαρμογή του κανονισμού 2015/848	Υλοποιήθηκε εν μέρει
Δράση 11 - Παρουσίαση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης	Εφαρμογή της οδηγίας 2019/1151 για την τροποποίηση της οδηγίας 2017/1132	Υλοποιήθηκε εν μέρει
Δράση 13 - Δρομολόγηση πιλοτικής εφαρμογής της αρχής «μόνον άπαξ» για τις επιχειρήσεις.	Συμμετοχή στο πιλοτικό έργο.	Υλοποιήθηκε

Πηγή: ΕΕΣ.

61 Όσον αφορά τη **δράση 2 (eIDAS)**, η ανάληψη δράσης από πλευράς των κρατών μελών ήταν προαιρετική. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, στο τέλος του 2021, πέντε χρόνια μετά την έναρξη ισχύος του κανονισμού, εννέα κράτη μέλη, που αντιπροσωπεύουν το 41 % του πληθυσμού, να μην έχουν ακόμη ενταχθεί στο πλαίσιο. Το γεγονός ότι τόσο μεγάλος αριθμός κρατών μελών δεν συμμετέχει περιορίζει σημαντικά τις δυνατότητες που παρέχονται σε πολίτες και επιχειρήσεις για ασφαλέστερες, ταχύτερες και αποδοτικότερες ηλεκτρονικές αλληλεπιδράσεις.

62 Όσον αφορά τις **δράσεις 9 (διασύνδεση των μητρώων επιχειρήσεων) και 10 (διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας)**, η Επιτροπή χρειάστηκε να αναπτύξει και να επικαιροποιήσει την πλατφόρμα βασικών υπηρεσιών και τη σχετική διεπαφή, ενώ τα κράτη μέλη έπρεπε να ψηφιοποιήσουν τα εθνικά μητρώα επιχειρήσεων και αφερεγγυότητας και να τα συνδέσουν με το σύστημα (βλέπε [γράφημα 4](#)). Η Επιτροπή χρησιμοποίησε τη διαδικτυακή πύλη της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης ως διεπαφή ενώ στα κράτη μέλη διατέθηκε χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ (υπό τον τίτλο «υπηρεσίες γενικής εφαρμογής»).

Γράφημα 4 – Σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων

(*) Δημόσιες διοικήσεις, δικηγόροι, δικαστές, συμβολαιογράφοι, επαγγελματίες.

Πηγή: ΕΕΣ.

63 Όσον αφορά τη δράση 9 (διασύνδεση των μητρώων επιχειρήσεων), το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων, το οποίο τέθηκε σε λειτουργία στις 8 Ιουνίου 2017, παρέχει στους χρήστες τη δυνατότητα να αναζητούν πληροφορίες σχετικά με εταιρείες που εδρεύουν σε οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ (καθώς και στο Λιχτενστάιν και στη Νορβηγία). Η λειτουργία αναζήτησης και οι βασικές πληροφορίες μεταφράζονται από τις εθνικές γλώσσες σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ. Έξι κράτη μέλη καθυστέρησαν να συνδεθούν¹⁷. Το τελευταίο συνδέθηκε τον Μάρτιο του 2022, σχεδόν πέντε χρόνια μετά τη λήξη της προθεσμίας που ορίζεται στη σχετική οδηγία και αφού η Επιτροπή προσέφυγε στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τον Ιούλιο του 2021. Όσον αφορά τη χρήση του συστήματος, το 2021 πραγματοποιούνταν μηνιαίως από 17 300 έως 39 100 αναζητήσεις.

64 Όσον αφορά το σύστημα που προβλέπει η δράση 10 (διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας), ο σχετικός εκτελεστικός κανονισμός απαιτούσε από τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν τη διασύνδεση έως τις 30 Ιουνίου 2021. Τον Ιούλιο του 2022, είχαν

¹⁷ Τα έξι κράτη μέλη είναι τα εξής: Βουλγαρία, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ιρλανδία, Πορτογαλία και Ρουμανία.

συνδεθεί μόνο 17 από τα 26 κράτη μέλη (η Δανία δεν δεσμευόταν από τον κανονισμό¹⁸). Πέντε¹⁹ άλλα βρίσκονταν στο στάδιο της ανάπτυξης και της δοκιμής. Για τα υπόλοιπα τέσσερα²⁰, η Επιτροπή αναμένει ακόμη αναπληροφόρηση. Έως ότου συνδεθούν τα εννέα κράτη μέλη που απομένουν, οι χρήστες δεν μπορούν να αναζητήσουν μέσω ενιαίας πολύγλωσσης μηχανής αναζήτησης αφερέγγυες οντότητες καταχωρισμένες στα εν λόγω κράτη μέλη. Η χρησιμότητα ενός τέτοιου κεντρικού σημείου ηλεκτρονικής πρόσβασης σε δεδομένα σχετικά με οφειλότες που αποτελούν αντικείμενο διαδικασιών αφερεγγυότητας είναι μεγάλη για υφιστάμενους ή δυνητικούς πιστωτές ή τρίτους που επηρεάζονται έμμεσα από τις εν λόγω διαδικασίες. Το 2021 οι αναζητήσεις κυμαίνονταν από 2 500 έως 6 500 μηνιαίως.

65 Ως αποτέλεσμα της **δράσης 11 (εφαρμογή ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης)**, τα κράτη μέλη όφειλαν να μεταφέρουν στο εθνικό τους δίκαιο την **οδηγία 2019/1151** όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου έως τον Αύγουστο του 2021, εκτός εάν κοινοποιούσαν στην Επιτροπή την πρόθεσή τους να ζητήσουν παράταση της προθεσμίας κατά ένα έτος, σύμφωνα με τη σχετική δυνατότητα. Κατά τον χρόνο του ελέγχου μας, 17 κράτη μέλη είχαν κοινοποιήσει τέτοια πρόθεση. Επομένως, στην πλειονότητα των κρατών μελών οι εταιρείες δεν μπορούν ακόμη να χρησιμοποιήσουν ψηφιακά εργαλεία και διαδικασίες για τη σύσταση εταιρειών, την καταχώριση υποκαταστημάτων και την υποβολή εγγράφων και πληροφοριών μέσω του διαδικτύου.

66 Σημειώνουμε ότι η πλειονότητα των κρατών μελών που χρειάζονται περισσότερο χρόνο για την υλοποίηση της **δράσης 2 (eIDAS)**, της **δράσης 10 (διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας)** και της **δράσης 11 (εφαρμογή ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης)** είχε λάβει στο πλαίσιο της συγκριτικής αξιολόγησης της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης βαθμολογία χαμηλότερη του μέσου όρου της ΕΕ τόσο το 2017 όσο και το 2020 (βλέπε **γράφημα 1**).

67 Όπως αναφέρθηκε ανωτέρω (βλέπε **πίνακα 1** και σημείο **62**), τα κράτη μέλη μπορούσαν να λάβουν χρηματοδότηση για τη σύνδεση των συστημάτων τους στις

¹⁸ Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 για τη θέση της Δανίας που προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στην έκδοση του κανονισμού 2015/848 και, κατά συνέπεια, δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του.

¹⁹ Τα πέντε κράτη μέλη είναι τα εξής: Βέλγιο, Τσεχική Δημοκρατία, Ιταλία, Κάτω Χώρες και Σλοβενία.

²⁰ Τα τέσσερα κράτη μέλη είναι τα εξής: Βουλγαρία, Ελλάδα, Ουγγαρία και Πορτογαλία.

πλατφόρμες που έχει αναπτύξει η Επιτροπή. Τα κράτη μέλη χρησιμοποίησαν τη χρηματοδότηση του ΜΣΕ ιδίως για:

- ο τη δράση 2 (eIDAS) - 25,35 εκατομμύρια ευρώ για 26 κράτη μέλη,
- ο τη δράση 9 (διασύνδεση των μητρώων επιχειρήσεων) - 2,44 εκατομμύρια ευρώ για 10 κράτη μέλη και
- ο τη δράση 10 (διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας) - 1,16 εκατομμύρια ευρώ για επτά κράτη μέλη.

Βάσει του ελέγχου που διενεργήσαμε επί δείγματος έργων που χρηματοδοτήθηκαν από την ΕΕ (βλέπε σημείο **19**), διαπιστώσαμε ότι ορισμένα κράτη μέλη αντιμετώπισαν ως ευκαιρία τη διαθεσιμότητα ενωσιακής χρηματοδότησης, η οποία λειτούργησε ως κίνητρο για την ανάπτυξη υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Τα έργα του ΜΣΕ συνέβαλαν επίσης στον εντοπισμό ορισμένων μειονεκτημάτων των υφιστάμενων λύσεων (βλέπε **πλαίσιο 8**).

68 Από τα 24 έργα και δράσεις που υποβάλαμε σε έλεγχο (δηλαδή από εκείνα που είχαν ολοκληρωθεί κατά τον χρόνο του ελέγχου μας), τα 23 είχαν επιτύχει τους δεδηλωμένους στόχους τους. Ειδικότερα, εξασφάλισαν τη διαλειτουργικότητα των λύσεων που αναπτύχθηκαν και επαναχρησιμοποίησαν υφιστάμενα δομικά στοιχεία του ΜΣΕ (ήτοι βασικές υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών, οι οποίες αποτελούν βασικά στοιχεία γενικής εφαρμογής που μπορούν να επαναχρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο περισσότερο σύνθετων ψηφιακών υπηρεσιών) ή υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών (ήτοι λύσεις που υποστηρίζουν την υλοποίηση έργων σε επίπεδο ΕΕ, παρέχοντας διευρωπαϊκές διαλειτουργικές υπηρεσίες κοινού ενδιαφέροντος).

69 Τα κράτη μέλη, με εκπροσώπους των οποίων συνομιλήσαμε, ανέφεραν ότι εκτιμούν τη συνεχή τεχνική υποστήριξη που παρείχε η Επιτροπή όταν χρησιμοποιούσαν τις υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών που χρηματοδοτήθηκαν από τον ΜΣΕ ή όταν χρειαζόταν να ενσωματώσουν συστήματα άλλων κρατών μελών, τα οποία έχουν υλοποιήσει τις εν λόγω υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών, ιδίως για τις υπηρεσίες eIDAS. Κατά την άποψή τους, οι ενέργειες της Επιτροπής κατέστησαν δυνατή τη βιώσιμη διασύνδεση των συστημάτων των επιμέρους κρατών μελών.

Η Επιτροπή ενθάρρυνε την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, αλλά υστέρησε στην προώθηση νέων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών

70 Στις πλέον πρόσφατες υπουργικές δηλώσεις (βλέπε σημείο **02**) αναγνωρίστηκε η σημασία της προώθησης της ανταλλαγής ορθών πρακτικών και της δημιουργίας δεσμών μεταξύ των αρμόδιων αρχών και των διαθέσιμων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών. Ομοίως, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογράμμισε²¹ τη σημασία της προώθησης ορθών πρακτικών.

71 Ως εκ τούτου, εξετάσαμε κατά πόσον η Επιτροπή προώθησε επαρκώς:

- τη συνεργασία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών,
- τις νέες διαθέσιμες ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.

Η Επιτροπή δημιούργησε πληθώρα ευκαιριών συνεργασίας και ανταλλαγής ορθών πρακτικών

72 Αξιολογήσαμε τα εργαλεία που χρησιμοποίησε η Επιτροπή για να ενθαρρύνει την ανταλλαγή ορθών πρακτικών. Διαπιστώσαμε ότι, επιπλέον της συγκρότησης ομάδων, στους κόλπους των οποίων μπορούσαν να συναντηθούν τα ενδιαφερόμενα μέρη, είχε επίσης χρηματοδοτήσει και συγκεκριμένα έργα.

73 Στις εν λόγω ομάδες περιλαμβάνονται οι εξής:

- το διοικητικό συμβούλιο του σχεδίου δράσης (βλέπε σημείο **11**), το οποίο συνεδρίαζε δύο ή τρεις φορές ετησίως και όπου τα κράτη μέλη παρουσίαζαν την πρόδοό τους όσον αφορά την ανάπτυξη λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης ή παραδείγματα ορθών πρακτικών και προκλήσεων σε σχέση με την ανάπτυξη συγκεκριμένων λύσεων· δεδομένου ότι η υλοποίηση του σχεδίου δράσης έχει ολοκληρωθεί, το διοικητικό συμβούλιο έπαυσε τις δραστηριότητές του το 2021·
- ομάδες εμπειρογνομώνων για συγκεκριμένα θέματα ή λύσεις, όπως η ομάδα εμπειρογνομώνων eIDAS (δράση 2), η ομάδα συντονισμού για την ενιαία ψηφιακή πύλη (δράση 7), η ομάδα εμπειρογνομώνων για το εταιρικό δίκαιο (δράσεις 9 και 11) και η ομάδα εμπειρογνομώνων για τη διαλειτουργικότητα των

²¹ Έκθεση σχετικά με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Μάιος 2017, A8-0178/2017.

ευρωπαϊκών δημόσιων υπηρεσιών· οι ομάδες αυτές εξακολουθούν να λειτουργούν.

74 Τα έργα χρηματοδοτήθηκαν κυρίως στο πλαίσιο:

- ο του προγράμματος ISA², στο οποίο η συνεργασία και η ανταλλαγή ορθών πρακτικών αποτελούσαν ουσιώδεις συνιστώσες της πολιτικής διαλειτουργικότητας και των δράσεων στήριξης της Επιτροπής (βλέπε άρθρα 3 και 8 της [απόφασης 2015/2240](#)): ένα παράδειγμα ολοκληρωμένης πρωτοβουλίας είναι η πλατφόρμα Joinup που παρουσιάζεται στο [πλαίσιο 9](#) (η οποία χρηματοδοτήθηκε στο πλαίσιο δύο δράσεων ISA² που περιλαμβάνονται στο δείγμα του ελέγχου, με προϋπολογισμό 6 εκατομμυρίων ευρώ): μετά τη λήξη του προγράμματος ISA², η Επιτροπή συνέχισε να χρηματοδοτεί την πλατφόρμα Joinup στο πλαίσιο του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη», τουλάχιστον για το 2021 και το 2022·
- ο του προγράμματος «Ορίζων 2020», που οδήγησε ως επί το πλείστον σε ad hoc πρωτοβουλίες για συγκεκριμένα ζητήματα· σχετικό παράδειγμα είναι το έργο SCOOP4C, στο πλαίσιο του οποίου δημιουργήθηκε μια κοινότητα ενδιαφερομένων για την ανταλλαγή εμπειριών και ορθών πρακτικών όσον αφορά την εφαρμογή της αρχής «μόνον άπαξ» (η χρηματοδότηση του προγράμματος «Ορίζων 2020» ανήλθε σε 1 εκατομμύριο ευρώ): ωστόσο, δεν υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι οι δραστηριότητες της κοινότητας συνεχίστηκαν μετά τη διακοπή της χρηματοδότησης του έργου, παρά το γεγονός ότι το ζήτημα παραμένει επίκαιρο.

Πλαίσιο 9

Πλατφόρμα Joinup – η ειδική πλατφόρμα της ΕΕ για τη συνεργασία και τις ανταλλαγές στον τομέα της διαλειτουργικότητας

Η Επιτροπή δημιούργησε την πλατφόρμα [Joinup](#) το 2011 επιδιώκοντας αυτή να αποτελέσει έναν χώρο όπου δημόσιες διοικήσεις, επιχειρήσεις και πολίτες θα είχαν τη δυνατότητα να ανταλλάσσουν και να επαναχρησιμοποιούν λύσεις ΤΠ και ορθές πρακτικές και να διευκολύνει την επικοινωνία και τη συνεργασία επί έργων ΤΠ σε ολόκληρη την Ευρώπη. Η πλατφόρμα επικεντρώνεται στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, τη σημασιολογική διαλειτουργικότητα και το λογισμικό ανοικτού κώδικα. Τα κύρια χαρακτηριστικά της είναι τα εξής:

- Λειτουργεί ως κατάλογος, όπου οι χρήστες μπορούν εύκολα να εντοπίζουν και να τηλεφορτώνουν λύσεις που έχουν ήδη αναπτυχθεί. Φιλοξενεί περισσότερες από 2 800 λύσεις διαλειτουργικότητας, δηλαδή έτοιμα εργαλεία λογισμικού ή επαναχρησιμοποιήσιμες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, της ηλεκτρονικής υπογραφής, της ηλεκτρονικής υγείας και των ηλεκτρονικών δημόσιων συμβάσεων στο πλαίσιο του ΜΣΕ.
- Επίσης, φιλοξενεί κοινότητες πρακτικής, όπως η [ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική αναφοράς για τη διαλειτουργικότητα](#), η κοινή χρήση και επαναχρησιμοποίηση λύσεων ΤΠ, η κοινότητα για το [παρατηρητήριο εθνικού πλαισίου διαλειτουργικότητας](#), το [παρατηρητήριο ανοικτής πηγής](#) και οι [καινοτόμες δημόσιες υπηρεσίες](#).
- Αποτελεί επίσης το σημείο εισόδου στην [Ακαδημία Διαλειτουργικότητας](#), η οποία έχει σχεδιαστεί για τη διάδοση των γνώσεων και την προώθηση των ανταλλαγών μεταξύ επαγγελματιών της ψηφιακής διακυβέρνησης και ερευνητών. Η Ακαδημία Διαλειτουργικότητας φιλοξενεί διάφορα είδη μαθησιακών πόρων και μαθημάτων που ποικίλλουν από ζωντανές εκδηλώσεις (όπως εργαστήρια, διαδικτυακά σεμινάρια, εποχικά σχολεία και προγράμματα επιμόρφωσης) έως μαθήματα που ακολουθούν τον ρυθμό του εκπαιδευόμενου (με την συμμετοχή ή τη μερική συμμετοχή εμπυχωτών και την επαναχρησιμοποίηση υφιστάμενου υλικού).

Το 2021 η πλατφόρμα είχε περίπου 18 000 εγγεγραμμένους χρήστες. Είχε δεχθεί σχεδόν μισό εκατομμύριο επισκέψεις, με περισσότερο από ένα εκατομμύριο προβολές σελίδων.

Πηγή: ΕΕΣ.

75 Βάσει της επισκόπησης τεσσάρων δράσεων του ISA² (βλέπε [παράρτημα III](#)), των πρακτικών των συνεδριάσεων του διοικητικού συμβουλίου και των ομάδων εμπειρογνομώνων, καθώς και βάσει των συνομιλιών μας με υπαλλήλους των εθνικών

αρχών, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η στήριξη της Επιτροπής για την ενθάρρυνση της συνεργασίας και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών ήταν ικανοποιητική και ότι υπήρξαν ανταλλαγές μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών επί θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος.

76 Διαπιστώσαμε επίσης ότι, κατά τον σχεδιασμό των προγραμμάτων για την περίοδο 2021-2027, η Επιτροπή έλαβε δεόντως υπόψη την ανάγκη να συνεχιστεί η προώθηση της συνεργασίας και της ανταλλαγής ορθών πρακτικών:

- Το πρόγραμμα εργασίας για την υλοποίηση του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη» για το 2021 και το 2022 περιλαμβάνει δράσεις συντονισμού και στήριξης, με πρωταρχικό στόχο την προώθηση της συνεργασίας ή/και τη στήριξη των πολιτικών της ΕΕ.
- Η πρόταση απόφασης με τίτλο «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία» προβλέπει έναν μηχανισμό ετήσιας συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής (βλέπε σημείο 31).

Η Επιτροπή δεν προώθησε κατά τρόπο ολοκληρωμένο και συντονισμένο τις ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες

77 Αξιολογήσαμε τις δραστηριότητες της Επιτροπής για την προώθηση των ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών και διαπιστώσαμε ότι δεν αποτελούσαν μέρος μιας γενικής στρατηγικής. Στην πράξη, είτε ήταν γενικού χαρακτήρα είτε συνδέονταν με συγκεκριμένες δράσεις ή χρηματοδοτικά προγράμματα, εφόσον η νομική βάση προέβλεπε τέτοια απαίτηση.

78 Όσον αφορά τη συνολική προώθηση της πολιτικής για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση ή/και των λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, η Επιτροπή ενήργησε μέσω:

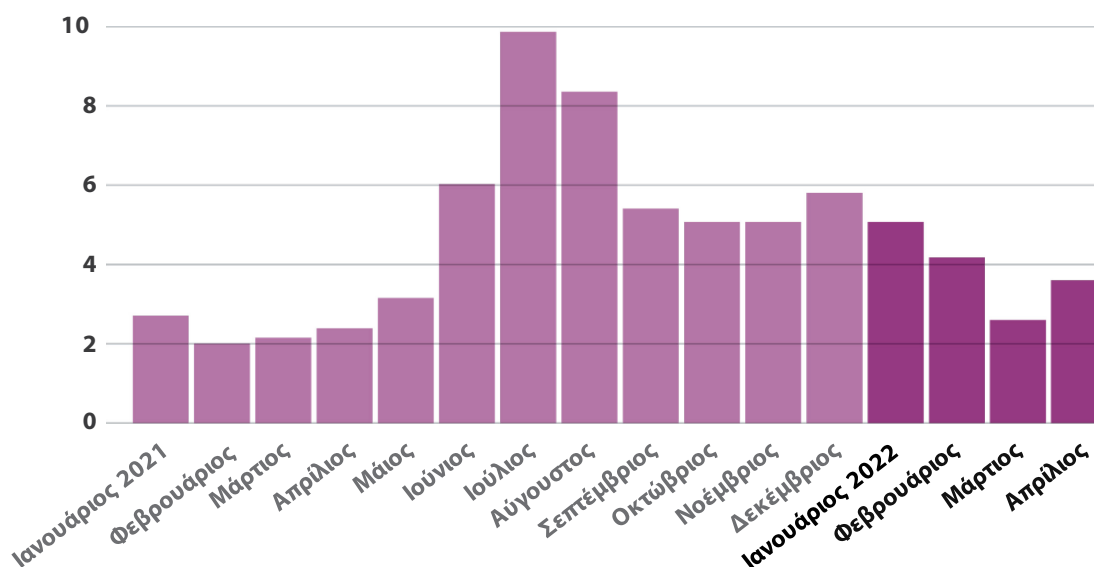
- του ενημερωτικού δελτίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, το οποίο αποστέλλεται σε μηνιαία βάση στους συνδρομητές και παρουσιάζει τις τελευταίες εξελίξεις στους τομείς των διασυνοριακών ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών της ΕΕ, του υπολογιστικού νέφους των δημόσιων υπηρεσιών και της καινοτομίας στον δημόσιο τομέα·
- της ομάδας eGovernment4EU στην πλατφόρμα Futurium· προσβάσιμη από όλους, η σελίδα της ομάδας αυτής παρείχε πληροφορίες σχετικά με το σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 και τη μελλοντική πολιτική

για την ψηφιακή διακυβέρνηση· ωστόσο δεν ενημερώνεται πλέον, δεδομένου ότι το σχέδιο δράσης έχει λήξει·

- ο των μέσων κοινωνικής δικτύωσης (Facebook, LinkedIn και Twitter).

79 Όσον αφορά τη στρατηγική επικοινωνίας που απαιτεί η νομική βάση, η Επιτροπή δρομολόγησε την προωθητική εκστρατεία για τη δράση 7 τον Δεκέμβριο του 2020, όταν τέθηκε σε λειτουργία η ενιαία ψηφιακή πύλη (βλέπε σημείο 58). Διαπιστώσαμε ότι αυτή ήταν πλήρης και κρίναμε ορθή πρακτική το γεγονός ότι η Επιτροπή διοργάνωνε μηνιαίες βιντεοδιασκέψεις (γνωστές ως «Communication cafés») με τους εθνικούς συντονιστές προκειμένου να γίνεται διάλογος σχετικά με την εκστρατεία και τις εκδηλώσεις σε εθνικό επίπεδο. Στο [γράφημα 5](#) παρουσιάζονται τα στοιχεία σχετικά με τον αριθμό των επισκέψεων στην πύλη «Your Europe».

Γράφημα 5 – Ο αριθμός των επισκέψεων στην πύλη «Your Europe» (σε εκατομμύρια)

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (ΓΔ GROW).

80 Ομοίως, και η απόφαση για τη θέσπιση του προγράμματος ISA² απαιτούσε την προώθηση της εφαρμογής της ευρωπαϊκής στρατηγικής διαλειτουργικότητας και του αντίστοιχου πλαισίου και της αρχιτεκτονικής αναφοράς, καθώς και των σχετικών προδιαγραφών και προτύπων. Κρίναμε την προωθητική εκστρατεία δυναμική και πλήρη. Επιπλέον της δημιουργίας και της διαχείρισης της πλατφόρμας Joinup (βλέπε σημείο 74 και [πλαίσιο 9](#)), το πρόγραμμα ISA² χρηματοδότησε (με 3,62 εκατομμύρια ευρώ) δράση για την προώθηση της συνεργασίας και τη διευκόλυνση της αλληλεπίδρασης μεταξύ των ενδιαφερόμενων για το πρόγραμμα.

81 Τέλος, και ο ΜΣΕ προέβλεπε την εφαρμογή επικοινωνιακής στρατηγικής. Διαπιστώσαμε τα εξής:

- Τέτοια στρατηγική αναπτύχθηκε για την προώθηση των λύσεων του ΜΣΕ που παρουσίαζαν ενδιαφέρον κυρίως για τους σχεδιαστές λύσεων. Οι υπάλληλοι με τους οποίους συνομιλήσαμε στα κράτη μέλη εκφράστηκαν θετικά για τις λύσεις αυτές και επιβεβαίωσαν ότι τις επαναχρησιμοποιούσαν, ιδίως στο πλαίσιο διασυνοριακών υπηρεσιών. Η επαναχρησιμοποίηση των υποδομών ψηφιακών υπηρεσιών αποσκοπεί στην ταχύτερη, ευχερέστερη και οικονομικά αποδοτικότερη ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών με τη χρήση τεχνολογιών που ήδη υπάρχουν, αντί κάθε οργανισμός να πρέπει να αναπτύξει τις υπηρεσίες αυτές ανεξάρτητα. Σύμφωνα με τον [πίνακα επαναχρησιμοποίησης του ΜΣΕ](#), στο τέλος του 2021 δομικά στοιχεία χρησιμοποιούνταν σε 353 έργα, κυρίως στην ΕΕ.
- Μέχρι στιγμής, η Επιτροπή δεν έχει διοργανώσει ειδικές ενημερωτικές ή προωθητικές εκστρατείες για την ενημέρωση των δυνητικών χρηστών σχετικά με την ύπαρξη είτε του συστήματος διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων (που λειτουργεί από το 2017) είτε του συστήματος για τη διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας (που λειτουργεί από το 2021), τα οποία αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του ΜΣΕ. Η ίδια μας ενημέρωσε ότι σχεδιάζει τέτοιες εκστρατείες i) για το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων μόλις καταστεί διαθέσιμο το εργαλείο επεξεργασίας πληρωμών (βλέπε [πλαίσιο 7](#)) και ii) για το σύστημα διασύνδεσης των μητρώων αφερεγγυότητας μόλις ολοκληρωθεί η σύνδεση όλων των κρατών μελών σε αυτό (μέχρι στιγμής έχουν συνδεθεί 17) (βλέπε σημείο [64](#)). Στο τέλος του 2021, η Επιτροπή δρομολόγησε ηλεκτρονική εκστρατεία για την προώθηση της διαδικτυακής πύλης της ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, στο πλαίσιο της οποίας έγινε πολύ περιορισμένη αναφορά στο σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων.

82 Μολονότι η ενημέρωση και εξοικείωση των χρηστών είναι καίριας σημασίας για τη διασφάλιση της αξιοποίησης των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή δεν έχει αξιολογήσει τον βαθμό ενημέρωσης των επιχειρήσεων ούτε έχει αναλύσει τις ανάγκες που υπάρχουν στον τομέα αυτό. Οι εκπρόσωποι των ευρωπαϊκών ενώσεων επιχειρήσεων με τους οποίους συνομιλήσαμε δήλωσαν ότι οι επιχειρήσεις είναι επαρκώς ενήμερες για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης τις οποίες οφείλουν βάσει του νόμου να χρησιμοποιούν, αλλά πολύ λιγότερο για την ύπαρξη άλλων, παρόμοιων υπηρεσιών.

83 Διαπιστώσαμε, ωστόσο, ότι για μία συγκεκριμένη πτυχή, τις eIDAS, η Επιτροπή ανέθεσε σε εξωτερικούς συνεργάτες την εκπόνηση [μελέτης](#) για την ανάλυση της

αγοράς υπηρεσιών ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, επαλήθευσης ταυτότητας και εμπιστοσύνης και για την ανάπτυξη και εφαρμογή πιλοτικού προγράμματος εξοικείωσης των MME με τις λύσεις αυτές:

- Στη μελέτη, η οποία δημοσιεύθηκε το 2019, διαπιστώθηκε γενικώς περιορισμένη ενημέρωση των MME σχετικά με τις λύσεις eIDAS, και ότι αυτό αποτελεί βασικό πρόβλημα.
- Το πιλοτικό πρόγραμμα υλοποιήθηκε στο τέλος του 2018, περιλαμβάνοντας πρόγραμμα ενημέρωσης και εξοικείωσης, [εργαλειοθήκη eIDAS για τις MME](#) και στρατηγική για την προώθηση της εργαλειοθήκης. Τόσο το πρόγραμμα ενημέρωσης και εξοικείωσης όσο και η εργαλειοθήκη eIDAS για τις MME είναι ακόμη διαθέσιμα στο διαδίκτυο. Επιπλέον, το [παρατηρητήριο eIDAS](#) (μια διαδικτυακή συνεργατική πλατφόρμα που ανέπτυξε η Επιτροπή) δημιουργεί μια εικονική κοινότητα ενδιαφερομένων που αποσκοπεί στη διαμόρφωση κοινής αντίληψης για τα ζητήματα που σχετίζονται με την εφαρμογή και την αξιοποίηση του κανονισμού eIDAS.

84 Η Επιτροπή δεν προέβη σε καμία ενέργεια, μολονότι η μελέτη συνιστούσε να αναπτυχθεί περαιτέρω η εργαλειοθήκη, προκειμένου να ληφθούν υπόψη περισσότερο συγκεκριμένες ανάγκες των χρηστών, καθώς και να δημιουργηθεί μια βιώσιμη δομή διακυβέρνησης των ενδιαφερόμενων μερών, συμπεριλαμβανομένων των κρατών μελών και των περιφερειακών εκπροσώπων, των ενώσεων MME και των παρόχων υπηρεσιών. Δεν αιτιολόγησε την απόφασή της να μην υλοποιήσει τις συστάσεις που διατυπώθηκαν στη μελέτη.

85 Αξιολογήσαμε επίσης κατά πόσον η Επιτροπή διέθετε συνολική εικόνα των προωθητικών δραστηριοτήτων των κρατών μελών και αν επιδίωξε i) να συντονίσει τις δραστηριότητες αυτού του είδους ή ii) να διαδώσει συναφείς ορθές πρακτικές. Διαπιστώσαμε ότι δεν έχει εικόνα των δράσεων των κρατών μελών για την προώθηση λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε ευρωπαϊκό ή σε εθνικό επίπεδο και, ως εκ τούτου, δεν εντόπισε ορθές πρακτικές, ούτε ήταν σε θέση να συντονίσει τις υλοποιούμενες δραστηριότητες.

Συμπεράσματα και συστάσεις

86 Το γενικό συμπέρασμά μας είναι ότι οι δράσεις της Επιτροπής εν μέρει μόνο πέτυχαν να ενθαρρύνουν την υλοποίηση και την υιοθέτηση από τα κράτη μέλη λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Οι ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες που αναπτύχθηκαν δεν είναι όλες διαθέσιμες σε ολόκληρη την ΕΕ, μολονότι η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις δράσεις που προβλέπονταν στο σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 που κάλυψε ο έλεγχός μας, λόγω καθυστερήσεων στην υλοποίηση στα κράτη μέλη. Επιπλέον, η προώθηση των εν λόγω υπηρεσιών μεταξύ επιχειρήσεων και χρηστών εν γένει ήταν αποσπασματική.

87 Μολονότι το σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020 ανταποκρινόταν στις ανάγκες που είχαν προσδιοριστεί στο πλαίσιο διαβουλεύσεων και αξιολογήσεων, δεν περιλάμβανε παρά μόνο δράσεις προς υλοποίηση από την ίδια την Επιτροπή, γεγονός που δυσχέρανε την υλοποίηση του δεδηλωμένου οράματος. Δεν προέβλεπε υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη, παρόλο που, στην έκθεση αξιολόγησης του προηγούμενου σχεδίου, ο εθελοντικός χαρακτήρας των δραστηριοτήτων των κρατών μελών είχε χαρακτηριστεί ως βασική αδυναμία. Ωστόσο, η αδυναμία αυτή μετριάστηκε από το γεγονός ότι, στην περίπτωση των περισσότερων δράσεων, οι σχετικές νομικές πράξεις, που είτε προϋπήρχαν του σχεδίου δράσης είτε εκδόθηκαν σε συνέχεια αυτού, προέβλεπαν τέτοιες υποχρεώσεις. Εντούτοις, σε ορισμένες περιπτώσεις, η υλοποίηση των δράσεων συνεχίστηκε και μετά το 2020, ήτοι την ημερομηνία λήξης του σχεδίου δράσης (βλέπε σημεία [23-27](#)).

88 Επισημάναμε ότι, με την πρότασή της του 2021 για το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», η Επιτροπή εισήγαγε ένα πλαίσιο συνεργασίας που καθιστά δυνατή την παρακολούθηση της προόδου των κρατών μελών προς την επίτευξη των ψηφιακών στόχων που έχουν τεθεί σε επίπεδο ΕΕ. Ωστόσο, ένας από τους τρεις στόχους είναι αόριστα διατυπωμένος, με αποτέλεσμα να επιδέχεται διαφορετικές ερμηνείες από τα κράτη μέλη. Αυτό υπάρχει κίνδυνος να υπονομεύσει την επίτευξή του. Σύμφωνα με την πρόταση του 2021 για το πρόγραμμα πολιτικής «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», η Επιτροπή πρέπει να καθορίσει στις εκτελεστικές πράξεις βασικούς δείκτες επιδόσεων για κάθε ψηφιακό στόχο (βλέπε σημεία [28-31](#) και [46-48](#)).

89 Η Επιτροπή δεν θέσπισε πλαίσιο (συμπεριλαμβανομένων δεικτών) για την παρακολούθηση του σχεδίου δράσης στο σύνολό του, με αποτέλεσμα η παρακολούθηση της υλοποίησής του να γίνεται κατά τρόπο αποσπασματικό. Ωστόσο, τέτοιο πλαίσιο υπήρχε για ορισμένες επιμέρους δράσεις (για τέσσερις από τις έξι που

κάλυψε ο έλεγχός μας). Οι υφιστάμενοι δείκτες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (η συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και ο δείκτης ψηφιακής οικονομίας και κοινωνίας), που δημοσιεύει ετησίως η Επιτροπή, δεν συνδέονταν άμεσα με καμία από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο του σχεδίου δράσης και, ως εκ τούτου, δεν προσφέρονταν για τη μέτρηση του αντικτύπου του (βλέπε σημεία [32-45](#)).

90 Η Επιτροπή ολοκλήρωσε τις έξι δράσεις που αφορούσαν τις επιχειρήσεις και, ως εκ τούτου, κάλυψε ο έλεγχός μας. Υποστήριξε επίσης τα κράτη μέλη στην υλοποίηση λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με τη χρηματοδότηση έργων με ενωσιακούς πόρους και την παροχή τεχνικής υποστήριξης, κάτι που εκτιμήθηκε από τους υπαλλήλους των κρατών μελών με τους οποίους συνομιλήσαμε (βλέπε σημεία [49-69](#)).

91 Παρά τις προσπάθειες αυτές, τρεις από τις έξι δράσεις υλοποιήθηκαν μόνο εν μέρει στην ΕΕ. Σε δύο περιπτώσεις (διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας και ψηφιακές λύσεις σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης), αυτό οφειλόταν στις καθυστερήσεις που καταγράφηκαν σε αρκετά κράτη μέλη (για την πρόοδο ορισμένων από τα οποία η Επιτροπή δεν διαθέτει πληροφορίες). Σε μία περίπτωση (υπηρεσίες ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, επαλήθευσης ταυτότητας και εμπιστοσύνης, eIDAS), βάσει του σχετικού κανονισμού, η ανάληψη των σχετικών ενεργειών είναι προαιρετική για τα κράτη μέλη. Ως εκ τούτου, οι δράσεις της Επιτροπής κατά το διάστημα 2016-2020 δεν έχουν ακόμη αποφέρει ουσιαστικές αλλαγές για τις επιχειρήσεις και τους πολίτες στην ΕΕ. Στην περίπτωση μιας άλλης δράσης (σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων), παρά τις καθυστερήσεις στην υλοποίηση σε ορισμένα κράτη μέλη, η λύση είναι διαθέσιμη σε όλα από τον Μάρτιο του 2022 (βλέπε σημεία [60-65](#)).

92 Επισημαίνουμε ότι, στην πρόταση του 2021 για το πρόγραμμα πολιτικής με τίτλο «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», η Επιτροπή εισήγαγε τις έννοιες i) των χαρτών πορείας για την ψηφιακή δεκαετία που πρέπει να καταρτίσουν τα κράτη μέλη και ii) των πορειών που θα καθοριστούν για κάθε κράτος μέλος προκειμένου να επιτευχθούν οι ψηφιακοί στόχοι. Ωστόσο, η πρόταση ενδέχεται να τροποποιηθεί (βλέπε σημείο [46](#)), καθώς βρίσκεται ακόμη (τον Σεπτέμβριο του 2022) στο στάδιο της νομοθετικής διαδικασίας.

93 Όσον αφορά τις eIDAS, σε συνέχεια αξιολόγησης του ισχύοντος κανονισμού, η Επιτροπή υπέβαλε το 2021 πρόταση για την τροποποίησή του. Στην πρόταση αυτή αποκαθιστά τις περισσότερες αδυναμίες και, κυρίως, απαιτεί πλέον από όλα τα κράτη μέλη να αναπτύξουν σύστημα ηλεκτρονικής ταυτοποίησης (βλέπε σημεία [54-56](#)).

Σύσταση 1 – Να ενισχυθεί το πλαίσιο υλοποίησης, ώστε να παροτρυνθούν τα κράτη μέλη να ολοκληρώσουν τις υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Λαμβανομένης υπόψη της πρότασης απόφασής της για τη θέσπιση του προγράμματος πολιτικής για το 2030 «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», η Επιτροπή πρέπει να ενθαρρύνει την περαιτέρω ανάπτυξη των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και την παρακολούθησή τους:

- α) παρέχοντας σαφή ορισμό των όρων που χρησιμοποιούνται στους ψηφιακούς στόχους, ώστε να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη ερμηνεία τους σε ολόκληρη την ΕΕ·
- β) αναλύοντας τους εθνικούς χάρτες πορείας για την ψηφιακή δεκαετία και λαμβάνοντας τα αναγκαία μέτρα, όταν κρίνει ότι οι πολιτικές, τα μέτρα και οι δράσεις που καθορίζονται σε αυτούς είναι ανεπαρκείς, με συνέπεια να υπονομεύεται η έγκαιρη επίτευξη των στόχων που ορίζονται στην απόφαση·
- γ) λαμβάνοντας μέτρα σε περίπτωση που τα κράτη μέλη αντιμετωπίσουν καθυστερήσεις στην επίτευξη των ψηφιακών στόχων σε σύγκριση με τα προβλεπόμενα χρονοδιαγράμματα.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: μετά την έγκριση της πρότασης απόφασής για την «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», σύμφωνα με τις προθεσμίες που ορίζονται στην απόφαση

94 Η Επιτροπή προώθησε ενεργά και ποικιλοτρόπως (π.χ. μέσω ομάδων εμπειρογνομόνων και πλατφορμών) τη συνεργασία και την ανταλλαγή ορθών πρακτικών, κάτι που αξιολογήθηκε θετικά από τους υπαλλήλους των κρατών μελών. Στην πρόταση εγγράφου πολιτικής για την περίοδο μετά το 2020, με τίτλο «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία», συνεκτίμησε δεόντως την ανάγκη να συνεχιστεί αυτή η στήριξη (βλέπε σημεία [70-76](#)).

95 Η Επιτροπή δεν διέθετε γενική στρατηγική για την προώθηση, μεταξύ των βασικών χρηστών, των λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης που είναι διαθέσιμες σε ενωσιακό επίπεδο. Ως αποτέλεσμα, οι προωθητικές δραστηριότητές της είχαν αδυναμίες από άποψη πληρότητας και συντονισμού. Η Επιτροπή προωθούσε λύσεις μόνο στις περιπτώσεις που το απαιτούσαν οι σχετικές νομικές πράξεις και, ως εκ τούτου, δεν τις κάλυψε όλες (βλέπε σημεία [77-78](#)).

96 Οι επικοινωνιακές εκστρατείες που διεξήγαγε ήταν επιτυχημένες. Μολονότι, όμως, προώθησε τις τεχνικές λύσεις που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» μεταξύ των σχεδιαστών, δεν έχει κάνει ακόμη το ίδιο για νέες υπηρεσίες, όπως το σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων και το σύστημα διασύνδεσης των μητρώων αφερεγγυότητας, μεταξύ των χρηστών. Επίσης, δεν διαθέτει συνολική εικόνα των δράσεων των κρατών μελών για την προώθηση εθνικών ή ευρωπαϊκών λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, παρόλο που οι συντονισμένες προσπάθειες θα μπορούσαν να αποφέρουν καλύτερα αποτελέσματα (βλέπε σημεία **79-81** και **85**).

97 Η Επιτροπή δεν αξιολόγησε τον βαθμό ενημέρωσης των επιχειρήσεων σχετικά με τις διαθέσιμες υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, ούτε ανέλυσε τις ανάγκες στον συγκεκριμένο τομέα, μολονότι αυτό συνιστά καίριο βήμα για την αξιοποίηση των εν λόγω υπηρεσιών. Η μόνη εξαίρεση αφορούσε την αγορά eIDAS: στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή εκπόνησε μελέτη και υλοποίησε ένα πιλοτικό πρόγραμμα ενημέρωσης και εξοικείωσης, απευθυνόμενο σε μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις. Μεταξύ άλλων, οι δράσεις αυτές είχαν ως αποτέλεσμα την ανάπτυξη μιας εργαλειοθήκης για τις εν λόγω επιχειρήσεις. Μολονότι η μελέτη συνέστησε την περαιτέρω ανάπτυξη της εργαλειοθήκης, η Επιτροπή δεν προέβη σε καμία ενέργεια προς την κατεύθυνση αυτή (βλέπε σημεία **82-84**).

Σύσταση 2 – Να αναπτύξει ολοκληρωμένη στρατηγική για την αποτελεσματική προώθηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

Προκειμένου να υποστηρίξει αποτελεσματικότερα την περαιτέρω αξιοποίηση των υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Επιτροπή πρέπει να αναπτύξει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για την αποτελεσματική προώθησή τους, αφότου διενεργήσει αξιολόγηση του επιπέδου εξοικείωσης των χρηστών με τις διαθέσιμες υπηρεσίες αυτού του είδους. Η στρατηγική πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις σχετικές δραστηριότητες των κρατών μελών, προκειμένου να διευκολύνει τις προσπάθειές τους ή να διασφαλίσει τη μη επικάλυψή τους.

Ημερομηνία-στόχος για την υλοποίηση της σύστασης: τέλη του 2024

Η παρούσα έκθεση εγκρίθηκε από το Τμήμα IV, του οποίου προεδρεύει ο Mihails Kozlons, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 11ης Οκτωβρίου 2022.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy
Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Εξελίξεις στον τομέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ΕΕ από το 2006

	Χρηματοδότηση	Νομοθεσία	Πολιτικές πρωτοβουλίες
2006-2009		<ul style="list-style-type: none"> • Οδηγία 2006/123/ΕΚ σχετικά με τις υπηρεσίες • Οδηγία 2007/2/ΕΚ για τη δημιουργία υποδομής χωρικών πληροφοριών (INSPIRE) 	<ul style="list-style-type: none"> • Υπογραφή της υπουργικής δήλωσης του Μάλμø για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση • Έγκριση του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2006-2010
2010	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα ISA (2010-2015) 		<ul style="list-style-type: none"> • Έγκριση του ψηφιακού θεματολογίου για την Ευρώπη • Πρώτο ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας:
2011		<ul style="list-style-type: none"> • Οδηγία 2011/24/ΕΕ περί εφαρμογής των δικαιωμάτων των ασθενών στο πλαίσιο της διασυνοριακής υγειονομικής περιθαλψής 	<ul style="list-style-type: none"> • Έγκριση του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2011-2015
2012		<ul style="list-style-type: none"> • Κανονισμός αριθ. 1024/2012 για το σύστημα πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά 	
2013	<ul style="list-style-type: none"> • Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη», τομέας τηλεπικοινωνιών (2014-2020) 	<ul style="list-style-type: none"> • Οδηγία 2013/37/ΕΕ για την τροποποίηση της οδηγίας 2003/98/ΕΚ σχετικά με την περαιτέρω χρήση πληροφοριών του δημόσιου τομέα 	
2014	<ul style="list-style-type: none"> • «Ορίζων 2020», Κοινωνικές προκλήσεις (2014-2020) • Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (2014-2020) 	<ul style="list-style-type: none"> • Κανονισμός eIDAS αριθ. 910/2014 • Οδηγία 2014/55/ΕΕ για την έκδοση ηλεκτρονικών τιμολογίων στο πλαίσιο των δημόσιων συμβάσεων 	
2015-2016	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα ISA2 (2016-2020) 	<ul style="list-style-type: none"> • Οδηγία 2016/1148/ΕΕ για την ασφάλεια δικτύων και πληροφοριών 	<ul style="list-style-type: none"> • Δρομολόγηση της στρατηγικής για την ψηφιακή ενιαία αγορά • Έγκριση του σχεδίου δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση 2016-2020
2017	<ul style="list-style-type: none"> • Πρόγραμμα Στήριξης Διαρθρωτικών Μεταρρυθμίσεων (2017-2020) 		<ul style="list-style-type: none"> • Υπογραφή της υπουργικής δήλωσης του Τάλιν για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση • Νέο ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας: • Σχέδιο δράσης για τη διαλειτουργικότητα
2018-2020		<ul style="list-style-type: none"> • Κανονισμός 2018/1724 για την ενιαία ψηφιακή θύρα • Οδηγία 2019/1151 όσον αφορά τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και διαδικασιών στον τομέα του εταιρικού δικαίου • Οδηγία 2019/1024 για τα ανοικτά δεδομένα 	<ul style="list-style-type: none"> • Υπογραφή της υπουργικής δήλωσης του Βερολίνου
2021	<ul style="list-style-type: none"> • 2021-2027: Πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη», Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία, Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη», Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», Μέσο Τεχνικής Υποστήριξης 		<ul style="list-style-type: none"> • Ψηφιακή Πυξίδα 2030
Προσεχώς		<ul style="list-style-type: none"> • Νέος κανονισμός eIDAS 	<ul style="list-style-type: none"> • Ψηφιακό πρόγραμμα «Πορεία προς την ψηφιακή δεκαετία»

Πηγή: ΕΕΣ.

Παράρτημα II – Σχέδιο δράσης για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση — κατάλογος δράσεων

Προτεραιότητα πολιτικής	Δράση	Ημερομηνία-στόχος	Αρμόδια ΓΔ
Εκσυγχρονισμός της δημόσιας διοίκησης με ΤΠΕ, με τη χρήση βασικών ψηφιακών καταλυτικών παραγόντων	1. Υποστήριξη της μετάβασης των κρατών μελών προς πλήρως ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και τη χρήση μητρώων συμβάσεων.	2019	GROW
	2. Επιτάχυνση της υιοθέτησης των υπηρεσιών eIDAS, συμπεριλαμβανομένης της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής υπογραφής.	2016	CNECT
	3. Διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας της υποδομής διασυνοριακών ψηφιακών υπηρεσιών.	2018	CNECT
	4. Παρουσίαση αναθεωρημένης έκδοσης του ευρωπαϊκού πλαισίου διαλειτουργικότητας (ΕΠΔ) και υποστήριξη της υιοθέτησής του από τις εθνικές διοικήσεις.	2016-2019	DIGIT
	5. Συντονισμός της ανάπτυξης πρωτοτύπου για την κατάρτιση ευρωπαϊκού καταλόγου προτύπων ΤΠΕ για τις δημόσιες συμβάσεις.	2017	GROW
	6. Η Επιτροπή θα χρησιμοποιήσει τα κοινά δομοστοιχεία, όπως οι υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη», και θα τηρεί τις διατάξεις του ΕΠΔ. Θα εισαγάγει σταδιακά τις αρχές «εξορισμού ψηφιακός χαρακτήρας» και «μόνον άπαξ», την ηλεκτρονική τιμολόγηση και τις ηλεκτρονικές δημόσιες συμβάσεις και θα διενεργήσει εκτίμηση των επιπτώσεων της πιθανής εφαρμογής της αρχής «κατά της παλαιότητας».	2016-2019	DIGIT
Διευκόλυνση της διασυνοριακής κινητικότητας με διαλειτουργικές	7. Υποβολή πρότασης για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής πύλης.	2017	GROW
	8. Καθιέρωση της διαδικτυακής πύλης της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης ως υπηρεσίας μίας στάσης για την	2016	JUST

Προτεραιότητα πολιτικής	Δράση	Ημερομηνία-στόχος	Αρμόδια ΓΔ
ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες	παροχή πληροφοριών σχετικά με θέματα ευρωπαϊκής δικαιοσύνης.		
	9. Σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, ανάπτυξη της υποχρεωτικής διασύνδεσης όλων των μητρώων επιχειρήσεων των κρατών μελών.	2017	JUST
	10. Περαιτέρω ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διασύνδεσης των μητρώων αφερεγγυότητας.	2019	JUST
	11. Παρουσίαση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης.	2017	JUST
	12. Υποβολή νομοθετικής πρότασης σχετικά με την επέκταση του ενιαίου ηλεκτρονικού μηχανισμού για την καταχώριση και καταβολή του ΦΠΑ.	2016	TAXUD
	13. Δρομολόγηση πιλοτικής εφαρμογής της αρχής «μόνον άπαξ» για τις επιχειρήσεις.	2016	CNECT
	14. Δημιουργία υπηρεσίας μιας στάσης για τους σκοπούς της υποβολής εκθέσεων στις θαλάσσιες μεταφορές και της ψηφιοποίησης των παραστατικών μεταφοράς.	2018	MOVE (με TAXUD)
	15. Ολοκλήρωση της καθιέρωσης της ηλεκτρονικής ανταλλαγής πληροφοριών για την κοινωνική ασφάλιση (EESSI).	2019	EMPL
	16. Περαιτέρω ανάπτυξη της ευρωπαϊκής πύλης για την επαγγελματική κινητικότητα του δικτύου EURES.	2017	EMPL
	17. Υποστήριξη των κρατών μελών στην ανάπτυξη διασυνοριακών υπηρεσιών ηλεκτρονικής υγείας (eHealth).	2016-2018	SANTE
Διευκόλυνση της ψηφιακής αλληλεπίδρασης μεταξύ των	18. Διερεύνηση της δυνατότητας εφαρμογής της αρχής «μόνον άπαξ» για τους πολίτες σε διασυνοριακό πλαίσιο.	2019	CNECT

Προτεραιότητα πολιτικής	Δράση	Ημερομηνία-στόχος	Αρμόδια ΓΔ
διοικήσεων και των πολιτών/επιχειρήσεων για την παροχή δημόσιων υπηρεσιών υψηλής ποιότητας	19. Επιτάχυνση της ανάπτυξης και της υιοθέτησης της υποδομής χωρικών δεδομένων της οδηγίας INSPIRE.	2016-2020	ENV
	20. Μετασχηματισμός των ιστοτόπων της για την υποστήριξη της ενίσχυσης της δέσμευσης και της συμμετοχής των πολιτών και των επιχειρήσεων στα προγράμματα και στις διαδικασίες χάραξης πολιτικής της ΕΕ.	2018	COMM
-	21. Πλατφόρμα ΤΠ για την ανταλλαγή ηλεκτρονικών αποδεικτικών στοιχείων μεταξύ δικαστικών αρχών (νέο, Μάιος 2017)	2019	JUST
-	22. Ηλεκτρονικός επίσημος έλεγχος προϊόντων τροφίμων και φυτών – εφαρμογή ενός εξ ολοκλήρου άυλου περιβάλλοντος για τη στήριξη της ελεύθερης κυκλοφορίας ασφαλών τροφίμων και φυτικών προϊόντων (νέο, Μάιος 2017)	2020	SANTE
-	23. Επιβολή της ενωσιακής νομοθεσίας για τα αγροδιατροφικά προϊόντα στις επιγραμμικές πωλήσεις και την ενημέρωση των καταναλωτών (νέο, Μάιος 2017)	2020	SANTE
-	24. Χάρτης «ψηφιακής διακυβέρνησης για τους πολίτες» (νέο, Μάιος 2017)	2017	CNECT
-	25. Δράσεις «αστικής ψηφιακής μετάβασης» (νέο, Μάιος 2017)	2018	REGIO και CNECT

Πηγή: ΕΕΣ.

Παράρτημα ΙΙΙ –Κατάλογος των χρηματοδοτηθέντων από την ΕΕ έργων που ελέγχθηκαν

Ταμείο	Αριθ. δράσης/έργου	Τίτλος δράσης/έργου	Συνεισφορά της ΕΕ (σε ευρώ)
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2014-PL-IM-0002	Ανάπτυξη και λειτουργία της πανευρωπαϊκής υπηρεσίας διακομιστή μεσολάβησης σε εθνικό επίπεδο στην Πολωνία	200 000
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2014-DK-IM-0004	Κόμβος και λειτουργίες ηλεκτρονικής ταυτοποίησης - Δανία	150 000
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2015-DE-IA-0065	TREATS (διευρωπαϊκές υπηρεσίες επαλήθευσης ταυτότητας)	560 378
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2015-DK-IA-0091	Ενσωμάτωση των δανικών ηλεκτρονικών υπηρεσιών στην εθνική πύλη ηλεκτρονικής ταυτοποίησης	909 528
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2016-IT-IA-0007	Σύστημα διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων (BRIS)- Ιταλία	178 306
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2016-RO-IA-0041	Ηλεκτρονικό σύστημα για τη διασύνδεση του Εθνικού Γραφείου Εμπορικού Μητρώου με το BRIS - Ρουμανία	332 221
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2016-ES-IA-0047	Διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας - Ισπανία	118 266
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2016-EU-IA-0064	eID@Cloud - Ενσωμάτωση της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης στις ευρωπαϊκές πλατφόρμες υπολογιστικού νέφους σύμφωνα με τον κανονισμό eIDAS	676 723

Ταμείο	Αριθ. δράσης/έργου	Τίτλος δράσης/έργου	Συνεισφορά της ΕΕ (σε ευρώ)
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2016-EU-IA-0074	Διασύνδεση των μητρών αφερεγγυότητας για την Ευρώπη	711 248
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2017-SK-IA-0005	Διασύνδεση των μητρών αφερεγγυότητας - Σλοβακία	104 625
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2017-CY-IA-0023	Διασύνδεση των μητρών αφερεγγυότητας - Κύπρος	229 998
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2017-HU-IA-0027	Ενσωμάτωση του ουγγρικού μητρώου επιχειρήσεων στο BRIS της ΕΕ	216 489
Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»	2017-RO-IA-0038	Λειτουργία και συντήρηση του ρουμανικού σημείου πρόσβασης στο BRIS	37 978
ISA ²	2016.05	Ευρωπαϊκή πρωτοβουλία για τη διαλειτουργικότητα των δημόσιων συμβάσεων	7 682 403
ISA ²	2016.11	Αυτόματη αναφορά στοιχείων για επιχειρήσεις	149 927
ISA ²	2016.20	Joinup – Ευρωπαϊκή συνεργατική πλατφόρμα και κατάλογος	5 473 606
ISA ²	2016.22	Δημιουργία κοινοτήτων και αποτελεσματική χρήση συνεργατικών πλατφορμών	502 328
ISA ²	2016.27	CAMSS – Κοινή μέθοδος αξιολόγησης προτύπων και προδιαγραφών	1 208 659
ISA ²	2016.30	Ενημέρωση σχετικά με τη διαλειτουργικότητα – Δραστηριότητες επικοινωνίας	3 620 012

Ταμείο	Αριθ. δράσης/έργου	Τίτλος δράσης/έργου	Συνεισφορά της ΕΕ (σε ευρώ)
ISA ²	2016.31	Κοινή χρήση και επαναχρησιμοποίηση	3 036 585
ISA ²	2017.05	Απαιτήσεις διαλειτουργικότητας για την υλοποίηση της ενιαίας ψηφιακής πύλης	220 000
Ορίζων 2020	737460	Έργο «αρχή “μόνον άπαξ”» (TOOP)	7 996 708
Ορίζων 2020	737492	Κοινότητας των ενδιαφερόμενων για την αρχή «μόνον άπαξ»: Μείωση του διοικητικού φόρτου για τους πολίτες (SCOOP4C)	992 480
Ορίζων 2020	870635	Ψηφιακή Ευρώπη για όλους (DE4A)	7 997 861

Πηγή: ΕΕΣ.

Παράρτημα IV – Υλοποίηση των δράσεων που κάλυψε ο έλεγχος

Δράση Νομική βάση	Αρμοδιότητες της Επιτροπής	Αρμοδιότητες των κρατών μελών	Η τρέχουσα κατάσταση
<p>2. Επιτάχυνση της υιοθέτησης των υπηρεσιών eIDAS, συμπεριλαμβανομένων της ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και της ηλεκτρονικής υπογραφής</p> <p>Κανονισμός 910/2014 σχετικά με την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και τις υπηρεσίες εμπιστοσύνης για τις ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά και την κατάργηση της οδηγίας 1999/93/ΕΚ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιουργία, συντήρηση και επικαιροποίηση της πλατφόρμας βασικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών, του λογισμικού και τεχνικής υποστήριξης για τη σύνδεση των εθνικών πλατφορμών (κόμβων) eIDAS • Δημιουργία φόρουμ ανταλλαγών • Εξωτερική ανάθεση των σχετικών μελετών • Διοργάνωση σεμιναρίων • Άσκηση δραστηριοτήτων επιβολής βάσει των καταγγελιών που λαμβάνει 	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάπτυξη συστήματος eIDAS • Ανάπτυξη της εθνικής πλατφόρμας (κόμβου) eIDAS με χρηματοδότηση στο πλαίσιο των έργων υπηρεσιών γενικής εφαρμογής του ΜΣΕ • Κοινοποίηση συστήματος/συστημάτων 	<ul style="list-style-type: none"> • 18 κράτη μέλη είτε είχαν κοινοποιήσει (14) είτε είχαν προαναγγείλει την κοινοποίηση (4) συστήματος ηλεκτρονικής ταυτοποίησης. Αυτό σημαίνει ότι εννέα κράτη μέλη δεν συμμετέχουν ακόμη. • Η χρηματοδότηση του ΜΣΕ για την ηλεκτρονική ταυτοποίηση και την ηλεκτρονική υπογραφή ανήλθε σε 20,39 εκατομμύρια ευρώ για πλατφόρμες βασικών υπηρεσιών και σε 25,35 εκατομμύρια ευρώ για 72 έργα υπηρεσιών γενικής εφαρμογής σε 26 χώρες. • Λαμβάνοντας υπόψη τις ελλείψεις του κανονισμού eIDAS, η Επιτροπή υπέβαλε, τον Ιούνιο του 2021, πρόταση νέου κανονισμού όσον αφορά τη θέσπιση πλαισίου για την ευρωπαϊκή ψηφιακή ταυτότητα.
<p>7. Υποβολή πρότασης για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής πύλης (δηλαδή ενιαίου σημείου πρόσβασης σε πληροφορίες, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης στο διαδίκτυο).</p> <p>Κανονισμός 2018/1724 για τη δημιουργία ενιαίας ψηφιακής θύρας με σκοπό την παροχή πρόσβασης σε πληροφορίες, σε διαδικασίες και σε υπηρεσίες υποστήριξης και επίλυσης</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Υποβολή πρότασης για την έκδοση νομικής πράξης • Εφαρμογή του κανονισμού για την ενιαία ψηφιακή θύρα: ανάπτυξη, διαθεσιμότητα, παρακολούθηση, επικαιροποίηση, συντήρηση, ασφάλεια και φιλοξενία της πύλης «Your Europe» (της κοινής διεπαφής χρήστη), 	<ul style="list-style-type: none"> • Ψηφιοποίηση 21 διαδικασιών που θα προσφέρονται ηλεκτρονικά στο πλαίσιο του κανονισμού για την ενιαία ψηφιακή θύρα • Ανάπτυξη, διάθεση προς χρήση, παρακολούθηση, επικαιροποίηση, 	<ul style="list-style-type: none"> • Οι πρώτες υπηρεσίες ξεκίνησαν στις 12 Δεκεμβρίου 2020 και είναι διαθέσιμες από το ενιαίο σημείο εισόδου στην πύλη «Your Europe». • Έως το τέλος του 2023, η πύλη «Your Europe» θα προσφέρει πρόσβαση σε 21 ηλεκτρονικές διαδικασίες σε όλες τις χώρες της ΕΕ, οι οποίες θα είναι πλήρως ψηφιοποιημένες και απούλοποιημένες.

Δράση Νομική βάση	Αρμοδιότητες της Επιτροπής	Αρμοδιότητες των κρατών μελών	Η τρέχουσα κατάσταση
<p>προβλημάτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012</p>	<p>συμπεριλαμβανομένης της μηχανής αναζήτησης, του αποθετηρίου συνδέσμων, του κοινού μηχανισμού εντοπισμού υπηρεσιών υποστήριξης, των εργαλείων ανατροφοδότησης των χρηστών</p>	<p>συντήρηση και ασφάλεια των εφαρμογών ΤΠΕ που σχετίζονται με τους εθνικούς ιστότοπους και τις ιστοσελίδες που διαχειρίζονται και που συνδέονται με την κοινή διεπαφή χρήστη (Your Europe)</p>	
<p>9. Δημιουργία, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, της υποχρεωτικής διασύνδεσης όλων των μητρικών επιχειρήσεων των κρατών μελών</p> <p>Οδηγία 2012/17, η οποία καταργήθηκε με την οδηγία 2017/1132</p> <p>Εκτελεστικός κανονισμός (ΕΕ) 2015/884</p> <p>Οδηγία 2019/1151 (για την τροποποίηση της οδηγίας 2017/1132)</p> <p>Εκτελεστικός κανονισμός 2020/2244 (για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού 2015/884)</p> <p>Εκτελεστικός κανονισμός 2021/1042 (για την κατάργηση του εκτελεστικού κανονισμού 2020/2244)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία, συντήρηση και επικαιροποίηση της πλατφόρμας βασικών υπηρεσιών και της διεπαφής (πύλη ηλεκτρονικής δικαιοσύνης), συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών, του λογισμικού και τεχνικής υποστήριξης για τη σύνδεση των εθνικών μητρώων 	<ul style="list-style-type: none"> Ψηφιοποίηση των εθνικών μητρώων Σύνδεση των εθνικών μητρώων με χρηματοδότηση στο πλαίσιο των έργων υπηρεσιών γενικής εφαρμογής του ΜΣΕ 	<ul style="list-style-type: none"> Περισσότερα από τέσσερα χρόνια μετά τη έναρξη της λειτουργίας του συστήματος διασύνδεσης μητρώων επιχειρήσεων, η Επιτροπή δεν έχει ακόμη θέσει σε λειτουργία το εργαλείο επεξεργασίας πληρωμών του συστήματος. Η χρηματοδότηση του ΜΣΕ ανήλθε σε 8 εκατομμύρια ευρώ για την πλατφόρμα βασικών υπηρεσιών και σε 2,44 εκατομμύρια ευρώ για 16 έργα υπηρεσιών γενικής εφαρμογής σε 10 χώρες.

Δράση Νομική βάση	Αρμοδιότητες της Επιτροπής	Αρμοδιότητες των κρατών μελών	Η τρέχουσα κατάσταση
<p>10. Θα προωθήσει περαιτέρω την ηλεκτρονική διασύνδεση των μητρώων αφερεγγυότητας.</p> <p>Κανονισμός 2015/848</p> <p>Εκτελεστικός κανονισμός 2019/917</p>	<ul style="list-style-type: none"> Δημιουργία, συντήρηση και επικαιροποίηση της πλατφόρμας βασικών υπηρεσιών και της διεπαφής (πύλη ηλεκτρονικής δικαιοσύνης), συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών προδιαγραφών, του λογισμικού και τεχνικής υποστήριξης για τη σύνδεση των εθνικών μητρώων 	<ul style="list-style-type: none"> Ψηφιοποίηση των εθνικών μητρώων Σύνδεση των εθνικών μητρώων με χρηματοδότηση στο πλαίσιο των έργων υπηρεσιών γενικής εφαρμογής του ΜΣΕ 	<ul style="list-style-type: none"> Μόνο 17 από τα 26 κράτη μέλη (27 μείον ένα που επέλεξε να εξαιρεθεί) έχουν συνδεθεί. Πέντε ακόμη βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης και της δοκιμής. Αυτό σημαίνει ότι τέσσερα κράτη μέλη δεν συμμετέχουν ακόμη. Η χρηματοδότηση του ΜΣΕ ανήλθε σε 1,16 εκατομμύρια ευρώ για τέσσερα έργα υπηρεσιών γενικής εφαρμογής σε 7 χώρες.
<p>11. Παρουσίαση πρωτοβουλίας για τη διευκόλυνση της εφαρμογής ψηφιακών λύσεων σε όλη τη διάρκεια ζωής μιας επιχείρησης.</p> <p>Οδηγία 2019/1151 για την τροποποίηση της οδηγίας 2017/1132</p>	<ul style="list-style-type: none"> Υποβολή πρότασης για την έκδοση νομικής πράξης 	<ul style="list-style-type: none"> Εφαρμογή της οδηγίας 2019/1151 	<ul style="list-style-type: none"> Τα κράτη μέλη όφειλαν να μεταφέρουν την οδηγία 2019/1151 στο εθνικό τους δίκαιο έως τον Αύγουστο του 2021, εκτός εάν δήλωναν ότι θα έκαναν χρήση της δυνατότητας παράτασης της προθεσμίας κατά ένα έτος. Δεκαεπτά κράτη μέλη δήλωσαν ότι θα έκαναν χρήση της δυνατότητας παράτασης της προθεσμίας.

Δράση Νομική βάση	Αρμοδιότητες της Επιτροπής	Αρμοδιότητες των κρατών μελών	Η τρέχουσα κατάσταση
13. Θα δρομολογήσει πιλοτική εφαρμογή της αρχής «μόνον άπαξ» για τις επιχειρήσεις.	<ul style="list-style-type: none"> • Δρομολόγηση πιλοτικού έργου 	<ul style="list-style-type: none"> • Η κοινοπραξία ΤΟΟΡ, στην οποία συμμετέχουν 51 οργανισμοί, απαρτιζόταν από 19 εθνικές διοικήσεις (ή φορείς εξουσιοδοτημένους από αυτές) 17 κρατών μελών και δύο συνδεδεμένων χωρών. 	<ul style="list-style-type: none"> • Δημιούργησε μια αρχιτεκτονική λύσης που συνδέει 40 πληροφοριακά συστήματα. • Το αρχιτεκτονικό διάγραμμα που αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του έργου ενσωματώθηκε στον κανονισμό για την ενιαία ψηφιακή θύρα και τα τεχνικά αποτελέσματα παραδόθηκαν στον ΜΣΕ. • «ΤΟΟΡ Book», που δημοσιεύθηκε το 2021 (https://www.springer.com/gp/book/9783030798505). • Το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» χρηματοδότησε το 98,52 % του συνολικού προϋπολογισμού του έργου, ύψους 8,12 εκατομμυρίων ευρώ.

Πηγή: ΕΕΣ.

Αρκτικόλεξα και συντομογραφίες

ΓΔ DIGIT: Γενική Διεύθυνση Πληροφορικής

ΓΔ CONNECT: Γενική Διεύθυνση Επικοινωνιακών Δικτύων, Περιεχομένου και Τεχνολογιών

ΓΔ GROW: Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς, Βιομηχανίας, Επιχειρηματικότητας και ΜΜΕ

ΓΔ: Γενική Διεύθυνση

Δείκτης DESI (Digital Economy and Society Index): Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας

ΜΣΕ: Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»

ΤΠΕ: Τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών

eID: Ηλεκτρονική ταυτοποίηση

eIDAS: Υπηρεσίες ηλεκτρονικής ταυτοποίησης, επαλήθευσης ταυτότητας και εμπιστοσύνης

ISA2: Λύσεις διαλειτουργικότητας για τις ευρωπαϊκές δημόσιες διοικήσεις, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες

ΜΜΕ: Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις

Γλωσσάριο

Αρχή «μόνον άπαξ»: Αρχή σύμφωνα με την οποία οι πολίτες και οι επιχειρήσεις πρέπει να κοινοποιούν τις ίδιες πληροφορίες μόνο μία φορά σε μια δημόσια διοίκηση στην ΕΕ και οι διοικήσεις πρέπει να ανταλλάσσουν αυτές τις πληροφορίες μεταξύ τους.

Αρχιτεκτονικό διάγραμμα: Στο περιβάλλον της τεχνολογίας των πληροφοριών, πρόκειται για ένα γενικό διάγραμμα που χρησιμοποιείται για την απεικόνιση της αρχιτεκτονικής υψηλού επιπέδου των συστημάτων μιας επιχείρησης σε εννοιολογικό, λογικό ή φυσικό επίπεδο. Παρουσιάζει τις κύριες συνιστώσες και τις μεταξύ τους διασυνδέσεις.

Βασικά στοιχεία γενικής εφαρμογής (συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης): Ψηφιακά εργαλεία, όπως ηλεκτρονική ταυτοποίηση (eID), τα ηλεκτρονικά έγγραφα ή το ψηφιακό ταχυδρομείο, που υποστηρίζουν την ασφαλή ταυτοποίηση και επικοινωνία μεταξύ χρήστη και κρατικής υπηρεσίας.

Γεγονότα της ζωής (συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης): Δέσμες δημόσιων υπηρεσιών που συνήθως παρέχονται από περισσότερους δημόσιους φορείς γύρω από ένα κοινό θέμα από τη σκοπιά του ενδιαφερόμενου πολίτη ή επιχειρηματία. Η συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης καλύπτει οκτώ γεγονότα της ζωής (τομείς κυβερνητικής δραστηριότητας).

Δείκτης Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας (DESI): Εργαλείο για την παρακολούθηση των συνολικών ψηφιακών επιδόσεων της ΕΕ και την καταγραφή της εξέλιξης της ψηφιακής ανταγωνιστικότητας των κρατών μελών.

Διαλειτουργικότητα: Ικανότητα ενός συστήματος να επικοινωνεί και να συνεργάζεται με άλλα συστήματα, μεταξύ άλλων μέσω της ανταλλαγής δεδομένων.

Δικτυακή πύλη της ευρωπαϊκής ηλεκτρονικής δικαιοσύνης: Ιστότοπος της ΕΕ που περιέχει πληροφορίες σχετικά με τα νομικά συστήματα των κρατών μελών, τη δικαστική αρωγή, τις βάσεις νομικών δεδομένων, τα μητρώα αφερεγγυότητας και τα κτηματολόγια των κρατών μελών.

Ενιαία ψηφιακή πύλη: Ενιαίο σημείο πρόσβασης σε πληροφορίες, διαδικασίες και υπηρεσίες υποστήριξης μέσω του διαδικτύου.

Ευρωπαϊκό πλαίσιο διαλειτουργικότητας: Έγγραφο καθοδήγησης που καθορίζει μια κοινή προσέγγιση για τη διαλειτουργικότητα των προσφερόμενων ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών στην ΕΕ.

Ηλεκτρονική υπογραφή: Υπηρεσία eIDAS που στηρίζει τις δημόσιες διοικήσεις και τις επιχειρήσεις στη χρήση ηλεκτρονικών υπογραφών.

Λογισμικό ανοικτού κώδικα (Open-source software, OSS): Λογισμικό του οποίου ο πηγαίος κώδικας μπορεί να χρησιμοποιηθεί, να τροποποιηθεί και να κοινοποιηθεί ελεύθερα από οποιονδήποτε.

Μαζικά δεδομένα: Μεγάλα σε όγκο μη διαρθρωμένα σύνολα δεδομένων από διαφορετικές πηγές, καθώς και η επεξεργασία, η συλλογή, η αποθήκευση και η ανάλυσή τους προκειμένου να εντοπιστούν αξιόλογα πρότυπα, τάσεις και συσχετίσεις.

Μηχανισμός «Συνδέοντας την Ευρώπη»: Μέσο της ΕΕ που παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για τη δημιουργία βιώσιμων διασυνδεδεμένων υποδομών στους τομείς της έρευνας, των μεταφορών και των πληροφοριών και των επικοινωνιών.

Πλατφόρμες βασικών υπηρεσιών: Κεντρικοί κόμβοι που καθιστούν δυνατή τη διευρωπαϊκή συνδεσιμότητα. Υπεύθυνη για τη διαχείριση, την υλοποίηση και τη λειτουργία αυτής της συνιστώσας της υποδομής ψηφιακών υπηρεσιών είναι η Επιτροπή.

Πορτοφόλι ψηφιακής ταυτότητας: Εφαρμογή για την αποθήκευση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και προσωπικών εγγράφων σε ψηφιακή μορφή.

Συγκριτική αξιολόγηση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης: Δείκτης που συγκρίνει τον τρόπο με τον οποίο οι κυβερνήσεις 36 ευρωπαϊκών χωρών παρέχουν ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες.

Σχέδιο στρατηγικής ΤΠ: Εργαλείο ή έγγραφο προγραμματισμού οργανισμού τεχνολογίας πληροφοριών, το οποίο έχει σχεδιαστεί για να κατευθύνει τις προτεραιότητες, τα έργα, τους προϋπολογισμούς, τη στελέχωση και άλλες πρωτοβουλίες που σχετίζονται με τη στρατηγική ΤΠ. Περιγράφει τις επιδιώξεις του οργανισμού και τεκμηριώνει τις συγκεκριμένες ενέργειες που απαιτούνται για την επίτευξή τους.

Τεχνητή νοημοσύνη: Χρήση υπολογιστών για την προσομοίωση της ανθρώπινης νοημοσύνης μέσω ικανοτήτων όπως η μάθηση και η επίλυση προβλημάτων.

Υπηρεσίες γενικής εφαρμογής: Υπηρεσίες διαύλου για τη σύζευξη μίας ή περισσότερων εθνικών υποδομών με μια πλατφόρμα βασικών υπηρεσιών.

Υπηρεσίες εμπιστοσύνης: Παροχή και διατήρηση ψηφιακών πιστοποιητικών που χρησιμοποιούνται για τη δημιουργία και την επικύρωση ηλεκτρονικών υπογραφών

και την επαλήθευση της ταυτότητας των υπογραφόντων ή για την πιστοποίηση της γνησιότητας ιστοτόπων.

Υποδομές ψηφιακών υπηρεσιών: Πλαίσιο για τη στήριξη πανευρωπαϊκών έργων που αποσκοπούν στη δημιουργία διαλειτουργικών ψηφιακών υπηρεσιών, απαρτιζόμενο από τις πλατφόρμες βασικών υπηρεσιών και τις υπηρεσίες γενικής εφαρμογής.

Υπολογιστικό νέφος: Εξ αποστάσεως επεξεργασία και αποθήκευση δεδομένων μέσω του διαδικτύου.

Ψηφιακή ενιαία αγορά: Χώρος χωρίς εσωτερικά σύνορα για τις ψηφιακές υπηρεσίες.

eID: Υπηρεσία eIDAS για τη διευκόλυνση της αμοιβαίας αναγνώρισης των εθνικών συστημάτων ηλεκτρονικής ταυτοποίησης μεταξύ των κρατών μελών.

eIDAS: Υπηρεσίες ηλεκτρονικής ταυτοποίησης και εμπιστοσύνης για ηλεκτρονικές συναλλαγές στην εσωτερική αγορά.

ISA²: Πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της ανάπτυξης διαλειτουργικών διασυνοριακών και διατομεακών δημόσιων υπηρεσιών.

Απαντήσεις της Επιτροπής

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=62438>

Χρονογραμμή

<https://www.eca.europa.eu/el/Pages/DocItem.aspx?did=62438>

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2022

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει επομένως ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας:

- Γραφήματα 3 και 4 – Εικονίδια: Τα στοιχεία αυτά σχεδιάστηκαν με τη χρήση πόρων της [Flaticon.com](#). © Freepik Company S.L. Με την επιφύλαξη παντός δικαιώματος.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, οι λογότυποι και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστοτόπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση των λογότυπων Your Europe και e-Justice

Δεν επιτρέπεται η χρήση των λογότυπων Your Europe και e-Justice χωρίς την σύμφωνη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-847-8973-3	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/48974	QJ-AB-22-022-EL-N
HTML	ISBN 978-92-847-8983-2	ISSN 1977-5660	doi:10.2865/92607	QJ-AB-22-022-EL-Q

Κλιμάκιο ελέγχου

Οι ειδικές εκθέσεις του ΕΕΣ παρουσιάζουν τα αποτελέσματα των ελέγχων που αυτό διενεργεί επί των πολιτικών και προγραμμάτων της ΕΕ ή επί διαχειριστικών θεμάτων που αφορούν συγκεκριμένους τομείς του προϋπολογισμού. Το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο επιλέγει και σχεδιάζει τα εν λόγω ελεγκτικά έργα κατά τρόπον ώστε αυτά να αποφέρουν τον μέγιστο αντίκτυπο, λαμβανομένων υπόψη των κινδύνων για τις επιδόσεις ή για τη συμμόρφωση, του επιπέδου των σχετικών εσόδων ή δαπανών, των επικείμενων εξελίξεων και του πολιτικού και δημόσιου συμφέροντος.

Ο εν προκειμένω έλεγχος επιδόσεων διενεργήθηκε από το Τμήμα Ελέγχου IV (Ρύθμιση των αγορών και ανταγωνιστική οικονομία), του οποίου προεδρεύει η Ivana Maletić, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του ελέγχου ήταν η Ivana Maletić, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενη από τους Sandra Diering, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου της, Tea Vlainic, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, Marion Colonerus, διοικητικό στέλεχος, Agnieszka Plebanowicz, υπεύθυνη έργου, Maria Echanove, ελέγκτρια, και Stefan-Razvan Hagianu, ελεγκτή. Γλωσσική υποστήριξη παρείχε ο Mark Smith.

Από αριστερά: Maria Echanove, Marion Colonerus, Stefan-Razvan Hagianu, Ivana Maletić, Agnieszka Plebanowicz, Tea Vlainic, Sandra Diering.

Δεδομένης της αυξανόμενης σημασίας των ψηφιακών υπηρεσιών, στην παρούσα έκθεση αξιολογείται η αποτελεσματικότητα του σχεδίου δράσης της Επιτροπής του 2016 για την προαγωγή της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην ΕΕ. Διαπιστώσαμε ότι η Επιτροπή ολοκλήρωσε επιτυχώς τις δράσεις που κάλυψε ο έλεγχός μας.

Επίσης, στήριξε την υλοποίηση ψηφιακών υπηρεσιών στα κράτη μέλη παρέχοντας χρηματοδότηση και τεχνική υποστήριξη και προωθώντας τη συνεργασία. Ωστόσο, λόγω καθυστερήσεων σε ορισμένα από αυτά, οι ψηφιακές υπηρεσίες δεν είναι όλες διαθέσιμες σε ολόκληρη την ΕΕ.

Η παρακολούθηση από πλευράς της Επιτροπής περιορίστηκε σε ορισμένες μεμονωμένες δράσεις και δεν κάλυψε συνολικά την υλοποίηση του σχεδίου δράσης.

Επιπλέον, δεν υπήρχε μια γενική στρατηγική για την προώθηση, μεταξύ των βασικών χρηστών, των διαθέσιμων σε επίπεδο ΕΕ λύσεων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

Διατυπώνουμε σειρά συστάσεων για την αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων.

Ειδική έκθεση του ΕΕΣ υποβαλλόμενη δυνάμει του άρθρου 287, παράγραφος 4, δεύτερο εδάφιο, ΣΛΕΕ.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Υπηρεσία Εκδόσεων
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/Pages/ContactForm.aspx
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors